

БЮЛЕТИН 2

Съдържание

НАРЕДБА № 4

от 20.10.2000 г. за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми 2

НАРЕДБА № 5

от 8.11.2000 г. за реда и начина за създаване на мрежите и за дейността на Националната система за мониторинг на водите 17

НАРЕДБА № 7

от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места 35

НАРЕДБА № 8

от 25.01.2001 г. за качеството на крайбрежните морски води 40

Публикацията на този бюлетин се реализира благодарение на финансовата подкрепа, която Регионално движение „Екоюзонапаг“ получи за проекта **„Приложение на Европейската рамкова директива за водите - участие на обществеността при изпълнението ѝ“** от Холандското правителство по програмата МАТРА **„Малки проекти“**, за което ние им изразяваме голяма ни благодарност.

Нашата цел е, да се осигури необходимата информация на хората, имащи интерес и желание да работят за по-добро управление на водите в страната. Предвижда се в поредица от три бюлетина да се отпечатат българските нормативни документи, които са хармонизирани с тези на Европейския съюз и така да се осигурят условия за участие на обществеността в процеса на вземане на решение и специално при изготвянето на Плановете за интегрирано управление на водите по речни басейни.

инж. Калин Анастасов
Председател на
Регионално движение „Екоюзонапаг“

Настоящото издание се публикува с подкрепата на Посолството на Кралство Холандия по Програма МАТРА „Малки проекти“

Ambassade van het

Koninkrijk der Nederlanden

НАРЕДБА № 4

от 20.10.2000 г. за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми

Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 88 от 27.10.2000 г. т. 5, р. 4, № 534

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. изискванията за качество на пресните води, обитавани от риби, посредством:

а) въвеждане норми за качество на тези води;

б) въвеждане на процедура по идентифициране на водите за обитаване от риби, вкл. тези, определени като изискващи опазване или подобряване, във връзка с поддържането на живота на рибите и контрола върху качеството на водите, обитавани от риби;

в) установяване на програми за намаляване замърсяването на тези води;

2. изискванията за качество на крайбрежните морски води и морски води, вдадени в сушата, осигуряващи нормално съществуване и възпроизводство на ракообразни и мекотели, вкл. високо качество на добиваните от тях продукти за директна употреба от човека, посредством:

а) въвеждане на норми за качеството на тези води;

б) процедурата по идентифициране на водите за развъждане на черупкови организми, включително тези, определени като изискващи опазване или подобряване, във връзка с поддържането на живота на ракообразни и мекотели и контрола върху качеството на водите, обитавани от черупковите организми;

в) установяване на програми за намаляване замърсяването на тези води.

Чл. 2. Целта на тази наредба е опазването на пресните води, предназначени за естествено обитаване от рибни видове, и на крайбрежните морски води за развъждане на черупкови организми от замърсяване, както и създаване на благоприятни условия за нормално функциониране на екосистемите посредством:

1. постигане нормите за качество на пресните повърхностни води, обитавани от риби, посочени в приложение № 1, с оглед на осигуряване защита на пресните води, които имат или биха имали възможност да поддържат живота на рибите (особено на тези, които са обект на промишлен и спортен риболов);

2. постигане нормите за качество на крайбрежните морски води за нормално развитие и възпроизводство на черупкови организми, посочени в приложение № 2, с оглед на опазване на тези води за поддържане и нормално функциониране на популациите от ракообразни и мекотели, вкл. опазване от замърсяване на добиваните морски продукти за употреба от човека.

Чл. 3. Тази наредба не се отнася за води във водни обекти, предназначени за интензивно рибовъдство (рибни ферми).

Чл.4. Изискванията на наредбата не отменят общите изисквания на действащите нормативни документи за качеството на крайбрежните морски води и се отнасят за крайбрежните морски води и морски езера, идентифицирани като води за развъждане на черупкови организми.

Чл. 5. Стойностите по параметрите, отнасящи се до качеството на водите от обхвата на наредбата, въведени с други нормативни актове, не могат да бъдат по-малко строги от посочените в приложения № 1 и 2.

Чл. 6. За целите на тази наредба пресните води, предназначени за естествено обитаване от рибни видове, и крайбрежните морски води за развъждане на черупкови организми се идентифицират съответно като първични води, шаранови води и води за развъждане на черупкови организми.

Чл. 7. Параметрите за качество на водите, определени съгласно чл. 6, са дадени в приложения № 1 и 2.

Чл. 8. В едногодишен срок от обнародването на наредбата министърът на околната среда и водите и министърът на земеделието и горите издават инструкция за идентифициране на водите във водните обекти или части от тях за обитаване от риби и районите с крайбрежни морски води за развъждане на черупкови организми.

Чл. 9. (1) В двегодишен срок от обнародването на инструкцията по чл. 8 директорите на басейновите дирекции изготвят списък на водните обекти или части от тях на територията на района за басейново управление на водите с води, осигуряващи или имащи възможност да осигурят условия за обитаване от рибни видове съгласно чл. 1, т. 1, а за Черноморския район - и за крайбрежните морски води, осигуряващи или имащи възможност да осигурят условия за живот и възпроизводство на черупкови организми съгласно чл. 1, т. 2.

(2) Копие от списъка по ал. 1 се изпраща в дирекция „Води“ при Министерството на околната среда и водите.

(3) Директорът на басейновата дирекция може да извършва допълнително определяне на води за обитаване от рибни видове и за развъждане на черупкови организми.

(4) Предложените води по ал. 3 за допълнително включване към списъците по ал. 1 се съгласуват с дирекция „Води“ на МОСВ.

(5) Директорът на басейновата дирекция при промяна на факторите, въздействащи върху качеството на определените за обитаване от рибни видове и за развъждане на черупкови организми води, по своя инициатива или по разпореждане на министъра на околната среда и водите може да извършва ревизиране на определените в списъците по ал. 1 води.

Чл. 10. (1) В период 5 години след определянето на водите за обитаване от риби и водите за черупкови организми директорите на басейновите дирекции изготвят програми за намаляване на замърсяването на тези води за постигане на съответствие с изискването се качество съгласно чл. 7.

(2) Програмите за намаляване на замърсяването се съобразяват с плановете за управление на речните басейни и общите плановете за подобряване състоянието на водите съгласно действащата нормативна уредба за категоризация на водите във водните обекти.

Чл. 11. (1) За постигане на целите, заложи в програмите за намаляване на замърсяването, водите, определени за обитаване от рибни видове и за развъждане на черупкови организми съгласно чл. 9, се смята, че осигуряват изискванията за качество на води по тази наредба, ако пробите от тези води се вземат с минимално определената в приложения № 1 и 2 честота в едни и същи пробовземни пунктове за период над 12 месеца, и ако:

1. за водите, определени за обитаване от рибни видове:

а) 95 % от пробите по параметри: рН; БПК₅; NH₃; NH₄; нитрити; остатъчен хлор; общ цинк и разтворена мед, съответстват на нормите за тези показатели в приложение № 1;

б) се спазва процентът, посочен в приложение № 1, за температурата и разтворения кислород;

в) има съответствие със средната концентрация за съдържанието на разтворени вещества;

2. за водите, предназначени за черупкови организми:

а) 100 % от пробите съответстват на нормите в приложение № 2 по параметрите - органо-хлорни вещества и метали;

б) 95 % от пробите съответстват на нормите в приложение № 2 по параметрите - соленост и разтворен кислород;

в) 75 % от пробите покриват изискванията по другите параметри от приложение № 2.

(2) В случаите по чл. 13, когато броят на пробовземанията е по-малък от указания в приложения № 1 и 2, 100% от пробите трябва да съответстват на нормите в приложения № 1 и 2.

(3) Ако несъответствието на пробите за качество на водите за обитаване от риби и за развъждане на черупкови организми се дължи на природни бедствия, наводнения или на необичайни природни условия, нехарактерни за районите на тези води, тези проби не се вземат предвид при изчисляване на процентите по ал. 2. Причините за несъответствие се отбелязват своевременно при съставяне на протокола за вземане на проби.

Чл. 12. (1) Контролът за качеството на пресните води за обитаване от рибни видове и крайбрежните морски води, предназначени за развъждане на черупкови организми, включва пробовземане и анализ на пробите в акредитирани лаборатории, извършени по начина и съобразно параметрите, посочени в приложения № 1 и 2.

(2) Контролът по параметрите в приложения № 1 и 2 се осъществява от акредитирани лаборатории съгласно обхвата на акредитацията.

(3) Интервалите от време, през което се извършва пробовземане и анализ, са посочени в приложения № 1 и 2.

Чл. 13. За води, определени съгласно наредбата, при които се отчитат по-добри стойности по определените препоръчителни стойности в приложения № 1 и 2, директорът на басейновата дирекция може да намали броя на пробовземанията през годината.

Чл. 14. Точното място на пробовземните пунктове, отстоянието от най-близките точки на заустване на отпадъчни води и дълбочината, от която трябва да се вземат водните проби, се определят от директора на басейновата дирекция съобразно местните условия на околната среда.

Чл.15. Изискващите се сравнителни методи за анализ по отделните параметри са посочени в приложения № 1 и 2. Акредитираните лаборатории могат да работят по други методи само при доказана сигурност, че получаваните резултати са еквивалентни или съпоставими с тези по методите в приложенията.

Чл. 16. (1) При доказана липса на замърсители и отсъствие на риск от влошаване качеството на водите вследствие резултатите от проучването по чл. 19 и резултатите от анализите на редовните пробовземания, получени в акредитирани лаборатории, директорът на басейновата дирекция съгласувано с дирекция „Води“ може да разпореди, че не е необходимо вземането на проби за целите на наредбата.

(2) Ако резултатите от анализите на редовните пробовземания покажат, че пробите не отговарят на стойностите, посочени в приложения № 1 и 2, директорът на басейновата дирекция трябва:

1. да установи дали причините за това са:

а) следствие от случайност;

б) следствие от природно явление, или

в) следствие от замърсяване, и

2. да предложи за одобрение от дирекция „Води“ на МОСВ съответните мерки за постигане на съответствие с указаните стойности.

Чл. 17. Прилагането на мерки за постигане изискванията на наредбата в никакъв случай не може да води директно или индиректно до увеличение на замърсяването на пресните води и на крайбрежните морски води.

Чл. 18. Когато определените пресни води пресичат или формират националните граници със съседни страни или определените крайбрежни морски води са в района на границата с друга държава, тези води се определят след уведомяване и/или консултиране с компетентните органи за водите на тези страни.

Чл. 19. (1) За целите на контрола по чл. 12 за качеството на водите от обхвата на наредбата и с цел получаването на достоверни данни за обема, характера и мястото на всички замърсявания и зауствания, представляващи потенциална опасност за качеството

на определените води, както и за ефекта, който те оказват върху тези води, директорът на басейновата дирекция организира проучване:

1. на местните условия нагоре по течението на реките и във водосбора на водоемите за водите, определени за обитаване от рибни видове;
2. на местните условия по брега на морето в районите с крайбрежни води за развъждане на черупкови организми.

(2) Проучването по ал. 1 се прави периодично по преценка на директора на басейновата дирекция или по нареждане на министъра на околната среда и водите и трябва да бъде достатъчно подробно по обем и извършено така, че в резултат от него да могат да се получат данните по ал. 1.

(3) Ако при проучването по ал. 1, при друга проверка или при регулярно вземане на проби, анализирани в акредитирани измервателни лаборатории, се установи, че съществува заустване или има вероятност от заустване на замърсени води, които могат да доведат до влошаване качеството на водите по тази наредба, директорът на басейновата дирекция разпорежда допълнително пробовземане и анализ.

(4) Мерките по ал. 3 се вземат и в случай, че съществуват и други обстоятелства, въз основа на които може да се предположи влошаване качеството на водите, определени за обитаване от рибни видове и за развъждане на черупкови организми.

(5) Разходите по допълнителните пробовземания и анализи на води по ал. 3, повлияни от конкретни обекти - замърсители, са за сметка на собствениците на тези обекти, причинили замърсяването.

Чл. 20. (1) Директорът на басейновата дирекция след съгласуване с директора на Главна дирекция „Води“ може да заповяда временно изключване от режима на тази наредба:

1. на някои параметри от приложенията в случаи на изключителни географски или метеорологични условия;
2. някои пресни води за рибни видове или крайбрежни морски води за развъждане на черупкови организми, когато те са подложени на природно насищане с някои вещества и това води до отклонение от нормите, посочени в приложения № 1 и 2.

(2) В заповедта по ал. 1 се посочват причините, наложили временното изключване, и срокът, за който се налага.

(3) Временното изключване от режима на наредбата не може да поставя в опасност човешкото здраве и съществуващата екосистема.

(4) Копие от заповедта за временно изключване от режима на наредбата се изпраща на министъра на околната среда и водите в 7-дневен срок.

Чл.21.(1) На всеки три години министърът на околната среда и водите въз основа на данните, предоставени от директорите на басейновите дирекции, изготвя доклад за състоянието на водите от обхвата на наредбата, който съдържа информацията относно:

1. водите, определени в съответствие с чл. 9 в обобщен вид;
2. ревизирането на определените води за риби и черупкови организми;
3. включването на нови параметри за качеството на тези води;
4. прилагането на изискващите се стойности в приложения № 1 и 2;
5. данните за изключенията по чл. 20;
6. информацията относно дейностите по прилагането на наредбата.

(2) Докладът по ал. 1 при поискване се предоставя на разположение на обществеността и може да служи за изпълнение на международните задължения на Република България.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Норми за качество“ означава стойностите за концентрацията на замърсяващи вещества във водите, дънните отложения и водните организми и за показателите за качество на водите в обхвата на тази наредба, посочени в приложения № 1 и 2,

които не трябва да бъдат превишавани с оглед опазване на човешкото здраве и околната среда.

2. „Води за обитаване от рибни видове“ са всички повърхностни пресни води във водните обекти или части от тях, естествено местообитание на рибни видове, класифицирани в две категории - за пъстървови и за шаранови видове.

3. „Води за развъждане на черупкови организми“ са крайбрежните морски води или части от тях, както и вдадените в сушата морски води, осигуряващи нормално съществуване и възпроизводство на ракообразни и мекотели, вкл. и чистота на добиваните от тях продукти за консумация от човека.

4. „Екосистема“ е екологична единица (природно звено), състояща се от живи и неживи компоненти, които са взаимосвързани помежду си и функционират като едно цяло.

5. „Крайбрежни морски води“ означава водата откъм сушата, оградена от линия, чиито точки са на отстояние една морска миля от най-близката точка на основната линия, от която се измерва широчината на териториалните води, като в устията на реките се разширява до границата на пресните води.

6. „Природно насищане“ е процесът, при който без човешка намеса някои вещества, намиращи се в окръжаващата природна среда, преминават във водите на водния обект.

7. „Замърсяване на водите“ е прякото или непрякото въвеждане като резултат от човешката дейност на вещества, трептения и топлина във водите, които могат да бъдат опасни за човешкото здраве при консумация на риба и рибни продукти и месо на черупкови организми от крайбрежни морски води и за водните екосистеми и качеството на водите.

8. „Случайност“ е явление или събитие, свързано с „непредвидими обстоятелства“ от Закона за водите, настъпването на които е възможно, но моментът на настъпването им не може да бъде определен.

9. „Пробовземен пункт“ е определена точка от водния обект, в която се извършва пробовземане за анализ по параметрите на тази наредба.

10. „Пъстървови води“ са водите, осигуряващи или имащи възможност да осигурят условия за обитаване от представители на Salmonidae - балканска пъстърва, сивен, както и от видове на Thymalus sp., Coregonus sp. и др.

11. „Шаранови води“ са водите, осигуряващи или имащи възможност да осигурят условия за живот на представители от шарановите риби (Cyprinidae) или други видове, като щука (Esox lucius), Perca fluviatilis и др.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 135, т. 8 от Закона за водите (ДВ, бр. 67 от 1999 г.).

§ 3. Сроковете за постигане на нормите по приложения № 1 и 2 са 6 години от влизане в сила на наредбата.

Приложение № 1 към чл. 2, т. 1

Норми за качество на пресните повърхностни води, обитавани от риби

Показатели	Пъстървови води		Шаранови води		Сравнителни методи за анализ	Минимална честота на пробовземане и анализ	Забележка
	Препоръчителни (П)	Задължителни (З)	П	З			
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Температура (°C)	Температурата, мерена под точката на термични зауствания (в края на зоната на смесване), не трябва да превишава температурата на неповлияните води с повече от:						
	1,5°C		3,0°C		Термометрично	Седмично, едновременно под и над точката на термично заустване	Да се избягват внезапните вариации на температурата.
	Температурата, мерена под точката на заустване на студени (охладени) води, не трябва да бъде по-ниска от температурата на неповлияните води с повече от: 3°C Термичните зауствания не трябва да причиняват превишение на температурите след точката на заустване в края на зоната на смесване, както следва:						
	21,5°C 10,0°C		28,0°C 10,0°C		-	-	-
	Температурната граница от 10°C се прилага само през размножителните периоди на видове, нуждаещи се от студена вода за възпроизводство, и само за води, които могат да съдържат такива видове. Температурните граници по изключение могат да бъдат превишавани за 2 % от времето.						
2. Разтворен кислород (mg/l O ₂)	За 50% от пробите >9 За 100% от пробите >7	50 %>9 когато съдържанието на кислород спадне под 6 mg/l, се прилагат разпоредбите на чл. 16, ал. 2	50 %>8 100 %>5	50%>7 когато съдържанието на кислород спадне под 6 mg/l, се прилагат разпоредбите на чл. 16, ал. 2	Метод на Винклер или електрохимичен метод (селективни електроди)	Месечно, с минимум една представителна проба в период на най-ниско кислородно съдържание в деня на пробовземане.	

						Където има големи дневни вариации, се вземат минимум две проби за деня.	
3. рН	6-9				Електрометрично, калибрация чрез два раствора с позната рН	Месечно	
4. Суспендирани вещества (mg/l)	< 25		< 25		филтрация чрез 0,45 μ мембранен филтър или центрофугиране, сушене при 105°C и претегляне	На тримесечие	Посочените стойности са усреднени концентрации и не се прилагат за суспендирани вещества с вредни химически свойства.
5. БПК5 (mg/l O ₂)	< 3	-	< 6	-	Определяне на O ₂ по метода на Винклер преди и след пет-дневна инкубация в пълна тъмнина при 20 ±1°C	На тримесечие	-
6. Общ фосфор (mg/l P) /изразено като фосфата (PO ₄)	0,2	-	0,4	-	Молекулярно-абсорбционна спектрофотометрия	На тримесечие	<p>При езера с дълбочина 18 - 300 м се прилага формулата:</p> $L < 10 \frac{Z}{T_w} (1 + OTW)$ <p>където:</p> <p>L с натоварването, изразено в mg P за квадратен метър (m²) от повърхността на езерото за една година;</p> <p>Z = средната дълбочина на езерото в метри;</p> <p>T_w = теоретичното време за обмен на езерните води в години. В други случаи стойностите от 0,2 mg/l за</p>

							пъстървови и от 0,4 mg/l за шаранови води, изразено като PO ₄ , могат да се разглеждат като показатели за намаляване на еутрофикацията.
7. Нитрити (mg/l NO ₂)	< 0,01	-	< 0,03	-	Молекулярно-абсорбционна спектрофотометрия	На тримесечие	
8. феноли (mg/l C ₄ H ₅ OH)	фенолни компоненти не се допускат в концентрации, които имат неблагоприятен ефект върху вкуса на рибите и рибните продукти за консумация от човека.				Тестване		Изпитване чрез тестване се извършва само там, където се очаква присъствие на феноли.
9. Нефт и нефтопродукти	Присъствие на нефтопродукти не се допуска в количества, които: - образуват филм по повърхността на водата или образуват налепи по леглата на речни течения и езера; - придават неприятен „петролен“ вкус на рибите и рибните продукти; - оказват вреден ефект върху рибите.				Визуално	Месечно	Визуалното определяне се извършва регулярно един път месечно, а пробване за вкус - само където се очаква присъствие на нефтопродукти.
					Тестване		
10. Нейони-зиран амоняк (mg/l NH ₃)	< 0,005	< 0,025	< 0,005	< 0,025	Молекулярно-абсорбционна спектрофотометрия, с използване на индофенолсиньо или метод на Неслер при определяне на рН и температурата	Месечно	Стойностите за нейонизиран амоняк могат да бъдат превишени при създаване на определени условия за краткотрайни върхове състояния през деня.
За намаляване риска от токсичност, дължащ се на нейонизиран амоняк, на консумацията на кислород, свързана с нитрификацията, и на еутрофикацията, концентрациите на общо амониеви йони не трябва да превишават следните стойности:							
11. Амониеви йони общо (mg/l NH ₄)	< 0,04	< 1,0	< 0,2	< 1,0			
12. Общ остатъчен хлор (mg/l HOCl)		< 0,005		< 0,005	DPD-метод (диетил-р-фениленедиамин)	Месечно	Задължителната стойност се отнася за рН=6. По-високи концентрации на общ хлор са допустими при по-високи стойности на рН.
13. Общ цинк (mg/l Zn)	До 10 mg/l CaCO ₃ твърдост на водата:				Атомноабсорбционна спектрофотометрия	Месечно	
	-	0,03	-	0,3			
	От 10 до 50 mg/l CaCO ₃ твърдост на водата:						
	-	0,2	-	0,7			
	От 50 до ∞ mg/l CaCO ₃ твърдост на водата:						

	-	0,3	-	1,0			
	От 100 до 500 mg/l CaCO ₃ твърдост на водата:						
	-	0,5	-	2,0			
14. Мед-разтворена (mg/l Cu)	До 10 mg/l CaCO ₃ твърдост на водата:				Атомноабсорбционна спектрофотометрия	Месечно	
	-	0,005	-	0,005			
	От 10 до 50 mg/l CaCO ₃ твърдост на водата:						
	-	0,022	-	0,022			
	От 50 до 100 mg/l CaCO ₃ твърдост на водата:						
	-	0,04	-	0,04			
	От 100 до 300 mg/l CaCO ₃ твърдост на водата:						
	-	0,112	-	0,112			
15. Живак (µg /l Hg)	Обща концентрация на живак за повлияни от зауствания повърхностни води: < 1,0 (като средно аритметично от резултатите през годината)				Безпламъчна атомноабсорбционна спектрофотометрия след подходяща предобработка на пробата, вземайки предвид преокислението на живака и последователната редукция на живачните йони Hg	На тримесечие	Концентрацията на живак в представителни проби от рибно месо, избрано като индикатор, не трябва да превишава 0,3 mg/kg свежо месо.
16. Кадмий (µg/l Cd)	Обща концентрация на кадмий за повърхностни води: < 1,0 Обща концентрация на кадмий за повлияки от зауствания повърхностни води: < 5,0				Атомноабсорбционна спектрофотометрия след консервация и подходяща обработка на пробата	На тримесечие	
17. Хексахлорциклохексан-общо (ng/l HCH)	Обща концентрация на HCH за повърхностни води: 50,0 Обща концентрация на HCH за повърхностни води, повлияни от зауствания: 100,0				Газ хроматография с електронзахващащ детектор след екстрахиране с подходящ разтворител и пречистване	На тримесечие	Общата концентрация на HCH в дънни отложения и в риби не трябва да показва значимо повишение във времето.
18. Въглероден тетрахлорид (µg/l CCl ₄)	12,0				Газ хроматография. За концентрации под 0,5 mg/l трябва да се използва чувствителен детектор, с	На тримесечие	-

		точност 0, ng/l.		
19. ДДТ-общо (µg/l)	10,0 (за изомер para-para-DDT) 25,0 (за общо DDT)	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител	На тримесечие	-
20. Пента-хлорфенол (µg/l РСР)	2,0	Течна хроматография под високо налягане или газ хроматография с електронулавящ детектор след екстракция с подходящ разтворител	На тримесечие	
21. Алдрин (µg/l)	10,0	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител	На тримесечие	Концентрацията на алдрин в дънни отложения и риби не трябва да показва значимо нарастване във времето
22. Хекса-хлорбензол (µg/l НОВ)	0,03	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител	На тримесечие	Концентрацията на НСВ в дънни отложения и рибите не трябва да показва значимо нарастване във времето.
23. Хексахлор-бутадиен (µg/l НСВД)	0,1	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител	На тримесечие	Концентрацията на НСВД в дънни отложения и рибите не трябва да показва значимо нарастване във времето.
24. Хлороформ (µg/l CHCl ₃)	12,0	Газ хроматография с използване на чувствителен детектор за концентрации под 0,5 mg/l и точност 0,1 ng/l	На тримесечие	-
25.1-2 Дихлоретан (µg/l EDC)	10	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител или газ хроматография с използване на процес „изгонване и улавяне“ чрез криогенно капиларно улавяне (точност 1 µg/l)	На тримесечие	-
26. Трихлоретилен (µg/l TRI)	10,0	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител	На тримесечие	-

					(точност 0,1 µg/l)		
27. Перхлор-етилен (ng/l PER)	10,0				Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител (точност 0,1 µg/l)	На тримесечие	-
28. Трихлор-бензол (µg/l TCB)	0,4				Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител (точност 10 µg/l)	На тримесечие	-
29. Олово (Pb) (µg/l)	0,01	—	0,01	-	Атомноабсорбционна спектрофотометрия	На тримесечие	-
30. Сероводород (µg/l)	не се допуска		не се допуска		фотометрично	На тримесечие	—
31. Биотичен индекс	4-5	3-4	3-4	2-3	Хидробиологичен метод за определяне на БИ по 5-степенна скала с анализ на макрозообентос	Годишно	-
32. Колиформи, общо /100 ml	1000	10000	10000		Преброяване след ферментация и култивация по MPN (най-вероятно число - НВЧ) или мембранна филтрация и култивиране на подходяща среда	На тримесечие	—

Приложение № 2 към чл. 2, т. 2

Норми за качеството на крайбрежните морски води, обитавани от черупкови организми

Показатели	Препоръчителни (П)	Задължителни (З)	Сравнителни методи за анализ	Минимална честота на пробонабиране и анализ
1	2	3	4	5
1. Температура (°C)	Заустванията във водите за развъждане на черупкови организми не трябва да променят температурата им с повече от 2 °C спрямо не.повлияните води.		- Термометрично, измерване на място по време на пробовземането.	На тримесечие
2. рН единици		7-9	- Електрометрично, измерване на място по време на пробовземането	На тримесечие
3. Цвят (след филтрация), mg Pt/l		Заустванията, влияещи върху водите за черупкови, не трябва да променят цвета им след филтрация с повече от 10 mg Pt/l спрямо не.повлияните води.	- филтриране чрез 0 - 45 цпд мембрана, фотометричен метод, използващ платинено/ кобалтова скала.	На тримесечие
4. Суспендирани вещества(mg/l)		Заустванията, влияещи върху водите за черупкови организми, не трябва да променят съдържанието на суспендирани в-ва с повече от 30 % от неповлияните води.	- филтриране чрез 0 - 45 м.т мембрана, сушене при 105 °C и претегляне. - Центрофугиране (за поне 5 мин.), сушене при 105 °C и претегляне.	На тримесечие
5. Соленост, ‰	12-38	< 40 - Заустванията, влияещи върху водите за черупкови, не трябва да променят солевия състав с повече от 10% спрямо неповлияните води.	Кондуктометрично	Месечно
6. Разтворен кислород, насищане %	> 80 %	-> 70 % (средна стойност) - при установяване на стойности под 70 % за отделни измервания те се повтарят; - когато измерванията не установяват стойности най-малко 60 %, се приема, че няма подходящи условия за развитие на черупкови	- Метод на Винклер - Електрохимичен метод	Месечно, с минимум една проба в периода на най-ниско кислородно съдържание в деня на пробовземане.

		организми.		Където се установяват значими дневни вариации, се вземат минимум две проби за деня.
7. Нефтопродукти	-	Нефтопродукти във водите за черупкови организми не трябва да се установяват в количества, които: - образуват видима ципа по повърхността на водата и/или отлагания по черупковите организми; - имат вредно въздействие върху черупковите организми.	Визуално определяне	На тримесечие
8. Хлорорганични съединения	Съдържанието на всяко вещество в месото на черупковите организми трябва да бъде така определено, че в съответствие с чл. 1 да осигурява високо качество на продуктите от черупкови организми (Наредба за ПДК на опасни (вредни) вещества в продукти за консумация от хората по чл. 5 от Закона за храните).	Концентрацията на всяко вещество във водите за черупкови или в месото на организмите не трябва да достига или превишава нивото, което има вредно въздействие върху черупковите организми и техните ларви.	Газ хроматография след екстракция с подходящи разтворители и пречистване.	На полугодие
9. Метали и металоиди Сребро (mg/l Ag) Арсен (mg/l As) Хром общ (mg/l Cr) Никел (mg/l Ni) Олово (mg/l Pb) Цинк (mg/l Zn) Мед (mg/l Cu)	Съдържанието на всяко вещество в месото на черупковите организми трябва да бъде така определено, че в съответствие с чл. 1 да осигурява високо качество на продуктите от черупкови организми (Наредба за ПДК на опасни (вредни) вещества в продукти за консумация от хората по чл. 5 от Закона за храните).	Концентрацията на всяко вещество във водите за черупкови или в месото на организмите не трябва да превишава нивото, което позволява възникване на вредни въздействия върху черупковите организми и техните ларви. Трябва да се има предвид синергичният ефект на тези метали.	Спектрометрично -атомна абсорбция, предшествана, ако е необходимо, от концентриране и/или екстрахиране.	На полугодие
Живак (ng /l Hg)	<0,5 В смесените води на устия на вливащи се реки, повлияни от заустванията, като средна аритметична стойност от резултатите за годината.	<0,3 В териториални и вътрешни морски води като средна аритметична стойност от резултатите за годината.	Безпламъчна атомно-абсорбционна спектрофотометрия след подходяща предварителна обработка на пробата, вземайки предвид предокислението на живака и последователната редукция на	На тримесечие

			живачните йони Hg.	
Кадмий ($\mu\text{g}/1 \text{ Cd}$)	1,0 като разтворен кадмий в устия на вливащи се в крайбрежните морски води реки 0,5 като разтворен кадмий в териториални и вътрешни морски води	< 5,0 разтворен кадмий в устия, повлияни от зауствания < 2,5 за териториални и вътрешни морски води, повлияни от зауствания	Атомноабсорбционна спектрофотометрия след консервация и подходяща обработка на пробата.	На тримесечие
10. Хексахлорциклохексан - общо ($\mu\text{g}/1 \text{ HCH}$)	< 20,0 общо HCH за устия и териториални морски води	-	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстрахиране с подходящ разтворител и пречистване.	На тримесечие
11. Въглероден тетрахлорид ($\mu\text{g}/1 \text{ HCl}_4$)	12,0 за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Газ хроматография. За концентрации под 0,5 mg/l се използва чувствителен детектор с точност 0,1 $\mu\text{g}/1$.	На тримесечие
12. ДДТ-общо ($\mu\text{g}/1$)	10,0 за изомер para-para -DDT 25,0 за общ DDT за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител.	На тримесечие
13. Пентахлорфенол ($\mu\text{g}/1 \text{ PCP}$)	2,0 за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Течна хроматография под високо налягане или газ хроматография с електронулавящ детектор след екстракция с подходящ разтворител.	На тримесечие
14. Диелдрин ($\mu\text{g}/1$)	10,0 За водите в устия на реки, вътрешни	-	Газ хроматография с електронзахващ	На тримесечие
Ендрин ($\mu\text{g}/1$)	5,0 териториални морски води	-	детектор след екстракция с подходящ разтворител.	
Изодрин ($\mu\text{g}/1$)	5,0	-		
15. Хексахлорбензол ($\mu\text{g}/1 \text{ HCB}$)	0,03 за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител.	На тримесечие
16. Хексахлорбута-диен ($\mu\text{g}/1 \text{ HCBd}$)	0,1 за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ	На тримесечие

			разтворител.	
17. Хлороформ ($\mu\text{g/l}$ CHCl_3)	12,0 за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Газ хроматография. За концентрации под 0,5 mg/l се използва чувствителен детектор с точност 0,1 $\mu\text{g/l}$.	На тримесечие
18.1-2 Дихлоретан ($\mu\text{g/l}$ EDC)	10,0 за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител или газ хроматография с използване на процес „изгонване и улавяне“ чрез криогенно капилярно улавяне (точност 1 $\mu\text{g/l}$).	На тримесечие
19. Трихлоретилен ($\mu\text{g/l}$ TRI)	10,0 за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител (точност 0,1 $\mu\text{g/l}$).	На тримесечие
20. Перхлоретилен ($\mu\text{g/l}$ PER)	10,0 за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител (точност 0,1 $\mu\text{g/l}$).	На тримесечие
21. Трихлорбензол ($\mu\text{g/l}$ TCB)	0,4 за водите в устия на реки, вътрешни и териториални морски води	-	Газ хроматография с електронзахващ детектор след екстракция с подходящ разтворител (точност 10 $\mu\text{g/l}$).	На тримесечие
22. фекални коли-форми /100 ml	< 300 в телесна и междучерупкова течност на организмите	-	Метод на разреждане и ферментация в течна среда в най-малко три епруветки при три разреждания. Субкултивиране в позитивни епруветки върху потвърждаваща среда. Броене в съответствие с MPN (най- вероятен брой). Инкубация при температура 44 °C $\pm$ 0- 5°C.	На тримесечие
23. Вещества, влияещи върху вкуса на черупковите организми		-	Тестване на черупковите организми от места, където може да се очаква присъствие на тези вещества.	

НАРЕДБА № 5

от 8.11.2000 г. за реда и начина за създаване на мрежите и за дейността на
Националната система за мониторинг на водите

Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 95 от
21.11.2000 г., в сила от 21.11.2000 г.

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Тази наредба урежда реда и начина за създаване на мрежите за мониторинг на водите и за дейността на националната система за мониторинг на водите на територията на Република България.

Чл.2. Целта на наредбата е създаването възможност за оценки и прогнози за състоянието на повърхностните и подземните води чрез:

1. осигуряване на нормативна основа за осъществяването на мониторинга на повърхностните и подземните води, в т.ч. и минералните води;
2. определяне на реда и начина за проектиране и изграждане на мрежите за мониторинг;
3. определяне на обхвата и съдържанието на контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води;
4. регламентиране на принципите за провеждане на собствен мониторинг;
5. регламентиране на експлоатацията, поддръжката и актуализацията на мрежите за мониторинг;
6. регламентиране на информационното, комуникационното и финансовото осигуряване и управлението на националната система за мониторинг на водите.

Чл.3.(1) Състоянието на повърхностните води се определя от тяхното екологично и химическо състояние.

(2) Състоянието на подземните води се определя от тяхното количествено и химическо състояние.

Чл. 4. (1) Екологичното състояние на повърхностните и крайбрежните морски води се определя от структурата и функционирането на водните екосистеми в зависимост от:

1. състава и изобилието на водната флора и фауна;
2. количеството и динамиката на водите в реката, езерото или язовира, включително връзката им с подземните води;
3. морфоложките елементи на водния обект - дълбочина, структура на дъното, а за крайбрежните морски води и пресноводния поток, посока на преобладаващите течения и натрупването на утайки;
4. химически и физико-химичните параметри на водата, поддържащи общите биологични параметри - температура, кислороден баланс, разтворени вещества, водороден показател, хранителни вещества;
5. специфичното замърсяване, в т. ч. замърсяване от точкови и дифузни източници.

(2) Количественото състояние на подземните води се определя от степента на влияние върху естествените ресурси на подземните води в резултат от естествено и изкуствено грениране.

(3) Химическото състояние на повърхностните и подземните води се определя от степента, до която водният обект или участък от него са замърсени.

Чл. 5. Тази наредба не се прилага за мониторинг на води, провеждан от компетентните органи на Министерството на здравеопазването, в изпълнение на разпоредбите на чл. 189 от Закона за водите, както и за мониторинга на водите, замърсени с техногенни радионуклиди.

Чл. 6. (1) Предмет на националната система за мониторинг са:

1. валежите;
2. повърхностните води:
  - а) реки;
  - б) езера и язовири;
3. подземните води в обхвата на:
  - а) подземните водни обекти с модул на подземния отток по-голям от 1 литър в секунда на квадратен километър;
  - б) извори със средногодишен дебит над 10 литра в секунда;
  - в) находищата на минерални води, изключителна държавна собственост;
4. крайбрежните морски води;
5. отпадъчните води, зауствани във водните обекти.

(2) При необходимост от оценка на състоянието на подземните води във водни обекти, невключени в обхвата по ал. 1, т. 3, предмет на националната система за мониторинг, могат да бъдат и извори с дебит над 1 литър в секунда.

Чл.7.(1) Националната система за мониторинг на водите има за цел оценка на количествените и качествените характеристики на водите, вкл. и на отпадъчните води, своевременно установяване на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване и ограничаване на вредните последици и определяне на степента на ефективност на осъществяваните мероприятия за използване и опазване на водите.

(2) Целта по ал. 1 се постига чрез постоянното наблюдение и измерване на метеорологичните, хидроложките, хидрогеоложките, хидрохимичните и хидробиологичните показатели.

Чл. 8. (1) Задачи на националната система за мониторинг са:

1. провеждане на системни наблюдения на националните мрежи за мониторинг за определяне състоянието на водите;
2. контрол за качеството на резултатите;
3. обработване, анализиране, визуализация и съхраняване на информацията;
4. осигуряване на информация за връзката между атмосферните, повърхностните и подземните води;
5. осигуряване на информация за съставяне на водния баланс на страната на басейново и национално ниво;
6. осигуряване на информация за оперативен контрол ;
7. осигуряване на информация за разработване на варианти за управленски решения;
8. осигуряване на информация за оценка на риска за здравето на хората и околната среда;
9. осигуряване на информация за предупреждение за опасност;
10. осъществяване на информационен обмен с други национални и международни системи;
11. обосноваване на предложения за промяна в мониторинговите мрежи;
12. осигуряване на информация за състоянието на водите, спецификата за мониторинга на които е регламентирана в други нормативни актове, в т.ч.:
  - а) водите, замърсени и/или застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници;
  - б) подземните води, замърсени и/или застрашени от замърсяване с вредни и опасни вещества;
  - в) водите за къпане;
  - г) повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
  - г) крайбрежни морски води;
  - е) водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми.

(2) Националната система за мониторинг на водите осигурява наблюдения, измервания, прогнози и предупреждения за защита от вредното въздействие на водите.

Чл. 9. (1) Националната система за мониторинг на водите се организира на басейново и национално ниво.

(2) В границите на районите за басейново управление на водите системата по ал. 1 се организира и на регионално ниво.

ГЛАВА ВТОРА

НАЦИОНАЛНИ МРЕЖИ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВАЛЕЖИ И НА ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТВЪРД ОТТОК

РАЗДЕЛ I

Национална мрежа за мониторинг на валежите

Чл. 10. (1) Националната мрежа за валежи обхваща наблюдението на:

1. валежите от облаците - дъжд, сняг, град, суграшица;
2. приземните валежи - роса, слана, поледица, скреж, мокра мъгла.

Чл. 11. (1) Националната мрежа за валежи се състои от дъждомерни станции.

(2) Валежите се измерват с дъждомери, поставени на специална площадка:

1. в равнинната част на страната - на височина 1 м над земната повърхност;
2. в планинските райони - на височина 2 или 2,5 м над земната повърхност, в зависимост от дебелината на снежната покривка.

(3) С дъждомерите се измерва не само валежното количество от дъжд, но и това от твърдите валежи - сняг, град, суграшица, смесени валежи и отложения във вътрешността на дъждомера.

Чл. 12. (1) Дъждомерните станции се изграждат с цел:

1. измерване количеството на падналия валеж за определено време;
2. определяне вида на валежа;
3. измерване продължителността на валежа.

(2) Броят и разположението на станциите се определят така, че да осигурят необходимата достоверна информация за всички видове теренни форми - равнинни, хълмисти и планински райони, плата, склонове с различно изложение, морско крайбрежие, долини и за оценка на средногодишния валеж на страната.

Чл. 13. (1) За всяка дъждомерна станция се съставя информационна карта с подробно описание, скица или план за разположението на различни обекти около дъждомера.

(2) Дъждомерната станция се организира по начин, осигуряващ непрекъсната работа на станцията и постоянно място на дъждомера най-малко за 10 години.

(3) Информационната карта на дъждомерната станция се съхранява в Националния институт по метеорология и хидрология при БАН, а копие от нея - в съответната басейнова дирекция.

Чл. 14. (1) За обезпечаване качеството на наблюденията на всеки 3 години се провежда инспекция за техническото състояние на станциите.

(2) За поддържане на дъждомерите в изправност най-малко 2 пъти в месеца се извършва основен преглед на здравината и отвесното им положение.

(3) Отворът на дъждомера се поддържа винаги хоризонтален и с кръгла форма.

(4) В информационната карта на станцията своевременно се отбелязва всяко изменение в околното пространство, като не се допуска ъгълът от центъра на дъждомера до върха на всяко препятствие около площадката да превишава 45°.

Чл. 15. Във всички станции задължително се наблюдават и измерват:

1. количеството на валежа;
2. продължителността на валежа;

3. видът на валежа;
4. облачността;
5. метеорологичните явления;
6. снежната покривка.

Чл. 16. (1) Количеството на валежа се определя чрез дебелината на водния пласт в милиметри, който би се образувал от падналия за определено време валеж върху хоризонтална повърхност, без попиване в почвата, оттичане по земната повърхност и изпаряване на валежа.

(2) При измерване на твърдите валежи те предварително се втечняват.

Чл. 17. (1) Валежът се измерва ежедневно в 7 ч. и 30 мин. официално време.

(2) Полученото от приземните валежи количество вода се записва само в случаите, в които то достига или надвишава 0,1 милиметра.

(3) Наблюдателят е длъжен ежедневно да преглежда гъждомера в определеното за това време.

Чл. 18. Облачността се определя окомерно в части от 1 до 10 в зависимост от покритостта на небето с облаци.

Чл. 19. (1) Наблюдението над снежната покривка обхваща определянето на степента на покритост на почвата със сняг, измерване на височината и определяне на характера на снежната покривка.

(2) Наблюденията над снежната покривка се извършват ежедневно в 7 ч. и 30 мин. официално време.

(3) Степента на покритост на почвата и характерът на снежната покривка се определят чрез оглед на видимата околност на станцията.

(4) Височината на снежната покривка се определя със снегомерна рейка, поставена на точно определено постоянно място, в което снежната покривка не е отвята или силно навята. В случаите, в които снежната покривка е неравномерна, се извършват няколко измервания и се определя средна височина.

РАЗДЕЛ II

Национална мрежа за мониторинг на повърхностните води, включително и твърдия отток

Чл. 20. (1) Националната мрежа за мониторинг на повърхностни води включва:

1. мрежа за хидрометричен мониторинг;
2. мрежа за мониторинг на екологичното състояние на повърхностните води.

(2) Мрежата за хидрометричен мониторинг се състои от хидрометрични станции и постове за хидрометрични измервания.

(3) Мрежата за мониторинг на екологичното състояние на повърхностните води се състои от станции и пунктове.

(4) Станциите и пунктовете от мрежата по ал. 3 са:

1. фонови;
2. референтни;
3. трансгранични;
4. на стоящи води.

(5) Станциите, постове и пунктовете по ал. 2 и 3 трябва да гарантират достоверността на данните за измерваните показатели.

(6) Станциите, постове и пунктовете се разполагат така, че да характеризират:

1. хидроложките условия във водосбора им;
2. екологичното и химическото състояние на повърхностните води;
3. връзката на повърхностните води с валежите и подземните води;
4. връзката с други повърхностни водни обекти;

5. твърдия отток.

(7) Наблюденията за състоянието на повърхностните води осигуряват данни за:

1. актуализиране на оценката за категоризиране на повърхностните води;
2. оценка на ефективността и актуализиране на програмата за мониторинг;
3. оценка на дългосрочните изменения на естественото състояние на повърхностните води;
4. оценка на дългосрочните изменения на повърхностните води в резултат от човешката дейност;
5. определяне на повърхностните води, за които съществува риск да не достигнат добро екологично състояние;
6. оценка на резултатите от предприетите мерки за подобряване състоянието на повърхностните води;
7. установяване на причините за недостигане на доброто екологично състояние на водите и предприемане на специфични мерки.

Чл. 21. (1) Проектът на националната мрежа за мониторинг на повърхностни води обобщава проектите за мониторинг на повърхностните водни обекти - предмет на мониторинг.

(2) За разработването на проектите за мониторинг за всеки повърхностен воден обект се извършват изследвания с цел:

1. оценка на хидроложките условия;
2. оценка на екологичното състояние на водата в повърхностния воден обект;
3. оценка на химическото състояние на повърхностните води;
4. оценка на антропогенното въздействие върху режима на оттока и състоянието на водите;
5. оценка на риска от вредно въздействие на водите, вкл. и от замърсяване;
6. установяване на защитените територии във водосборната област на водния обект;
7. анализ и оценка на съществуващите мрежи за мониторинг на повърхностни води;
8. определяне на режима на оттока, вкл. и на твърдия отток.

(3) Проектите по ал. 2 съдържат:

1. броя и разположението на станциите, постове и пунктовете;
2. информационна карта за всяка станция, пост и пункт;
3. напречни и надлъжни профили на водния обект в района на станциите, постове и пунктовете;
4. минимално допустимия отток в створа на станциите, постове и пунктовете, определен съгласно изискванията на методиката по чл. 135, т. 1 от Закона за водите;
5. програма за мониторинг, в т.ч.:
  - а) наблюдавани показатели;
  - б) честота на наблюдение, измерване и вземане на проби;
  - в) методи за наблюдение, измерване и вземане на проби, изисквания при консервирането и транспортирането им;
  - г) изпитване на проби;
6. маршрут за провеждане на наблюденията;
7. спецификация на необходимите технически средства за изпълнение на проекта;
8. кадрово осигуряване;
9. необходими финансови средства за изграждане и оборудване на станциите, постове и пунктовете;
10. експлоатационни разходи за едногодишен период.

Чл. 22. Проектът за мониторинг на р. Дунав се разработва съвместно с Министерството на транспорта и съобщенията.

Чл. 23. (1) Броят и разположението на станциите, постове и пунктовете се определя на базата на предварителните изследвания по чл. 21, ал. 1.

(2) Приоритет при избора на станциите, постове и пунктовете имат съществуващите, които отговарят на условията по чл. 20.

(3) Нови станции, постове и пунктове се проектират при недостатъчен брой и непредставителност на съществуващата информация.

Чл. 24. (1) Във всички станции и постове от мрежата за хидрометричен мониторинг задължително се определят показателите: воден стоеж, водно количество, наклон на водната повърхност, температура на водата, ледови режим, механичен състав на наносите и дънните отложения.

(2) Във всички станции и пунктове от мрежата за мониторинг на екологичното състояние на повърхностните води задължително се определят показателите: воден стоеж, водно количество и температура на водата, водороден показател, разтворен кислород, електропроводимост, перманганатна окисляемост, биохимична потребност от кислород, химична потребност от кислород, азотни показатели, фосфор, разтворени и неразтворени вещества, а в пунктовете за езера и язовири - и хлорофил „а“ и прозрачност по Секи.

(3) Към створа на всички станции, постове и пунктове се определят морфоложките елементи на водния обект.

(4) В станциите и пунктовете, определени за провеждане и на биологичен мониторинг, се извършват изследвания на:

1. фитопланктон;
2. друга водна флора;
3. макро безгръбначна фауна;
4. риби.

(5) Допълнителни показатели на анализ се изпълняват по специфична схема, която е в зависимост от характера и разположението на станцията или пункта.

(6) При откриване на нови станция или пункт задължително се определят показателите при пълна схема на изследване.

(7) В зависимост от конкретните хидроложки и екологични условия в проекта се предвижда и наблюдение на вредни и опасни вещества по смисъла на действащата нормативна уредба за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти.

(8) Допуска се в рамките на един воден обект показателите по ал. 5 да бъдат различни.

Чл. 25. (1) Наблюденията и измерванията за определяне на показателите по чл. 24 са непрекъснати и перидични.

(2) Непрекъснати наблюдения и измервания на показателите по чл. 24, ал. 1 и 2 чрез автоматични станции се проектират при възможност на трансгранични пунктове и при съществуваща вероятност за висока екологична опасност.

(3) Минималната честота за наблюдение извън случаите по ал. 2 е един път месечно за референтните и трансграничните пунктове и сезонно за фоновите пунктове и пунктовете за стоящи води.

(4) Вземането на проби за целите на биологичния мониторинг е два пъти в годината за изследванията на фитопланктон и един път на три години в останалите случаи.

(5) Определянето на морфоложките елементи по чл. 24, ал. 3 се извършва един път на 6 години.

(6) Определянето на показателите по чл. 24, ал. 5 се извършва един път на три месеца.

Чл. 26. Водните строежи и водното количество, вземането на водни проби и определянето на стойностите на качествените показатели за състоянието на повърхностните води се извършва в съответствие с нормативните изисквания.

Чл. 27. Маршрутът за извършване на наблюденията се определя с цел минимизиране на разстоянията, разходите за транспорт и времето за транспортиране на пробите в лабораторията.

Чл. 28. Трайната маркировка на станцията, поста или пункта включва означение за принадлежността им към националната мрежа и номерата им.

ГЛАВА ТРЕТА

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА МОНИТОРИНГ НА ПОДЗЕМНИ ВОДИ

Чл. 29. Националната мрежа за мониторинг на подземни води се проектира за всеки отделен подземен воден обект - водоносен хоризонт, водоносен комплекс, карстов басейн, пукнатинно-водонапорна система.

Чл. 30. (1) Националната мрежа за мониторинг на подземните води се състои от пунктове.

(2) Пунктове от мрежата по ал. 1 са:

1. кладенец или сондаж;
2. извор;
3. минна изработка;
4. дренаж.

(3) Пунктът трябва да е представителен и да гарантира достоверността на показателите за подземния воден обект, за който е проектиран.

(4) Пунктовете се разполагат в рамките на подземния воден обект така, че наблюденията в тях да характеризират:

1. естественото състояние на подземните води;
2. връзката на подземните води с валежите и повърхностните води;
3. връзката с водите от други подземни водни обекти.

(5) Наблюденията за състоянието на подземните води осигуряват данни за:

1. оценка на естествените ресурси на подземните води във всеки подземен воден обект;
2. определяне на краткосрочните и дългосрочни изменения на подхранването на подземните води;
3. определяне на общото естествено и изкуствено гренциране на подземните води;
4. посоката и величината на подземния поток за трансгранични подземни води;
5. ясен и изчерпателен обзор на химическото състояние на подземните води и установяване на тенденциите в замърсяването на подземните води;
6. актуализиране на оценката за категоризиране на подземните води;
7. оценка на измененията на естественото състояние на подземните води и на измененията в резултат от човешката дейност;
8. оценка на ефективността и актуализиране на програмата за мониторинг;
9. определяне на подземните води, за които съществува риск от замърсяване;
10. установяване на присъствието на някакво антропогенно въздействие, предизвикващо повишаване на концентрацията на някакъв замърсител.

Чл. 31. (1) Проектът на националната мрежа за мониторинг на подземните води обобщава проектите за мрежи за мониторинг на подземните води за всеки подземен воден обект - предмет на мониторинга.

(2) За разработването на проектите за всеки подземен воден обект се извършват предварителни изследвания с цел:

1. оценка на хидрогеоложките условия в рамките на подземния воден обект, в т.ч. гранични условия, връзки с други водни обекти - подземни и/или повърхностни;
2. оценка на ресурсите на подземните води;
3. оценка на антропогенното въздействие и неговото влияние върху състоянието на подземните води;

4. оценка на риска от инцидентно замърсяване;
5. отчитане наличието на резервни източници за питейно-битово водоснабдяване на населението;
6. установяване на защитените територии по смисъла на Наредба № 1 от 2000 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води (ДВ, бр. 57 от 2000 г.);
7. анализ и оценка на съществуващите мрежи за мониторинг на подземните води.

(3) Проектите по ал. 2 съдържат:

1. броя и разположението на пунктовете;
2. информационна карта за всеки пункт;
3. програма за мониторинг, в т.ч.:
  - а) наблюдавани показатели;
  - б) честота на измерване и вземане на водни проби;
  - в) начин на измерване и вземане на водни проби, изисквания при консервирането и транспортирането им;
  - г) изпитвания на водни проби;
4. маршрут за провеждане на наблюденията;
5. конструкция и екзекутивни чертежи на пунктовете, трайна маркировка;
6. оборудване на пунктовете със стационарни съоръжения за измерване;
7. спецификация на необходимите технически средства за изпълнение на проекта;
8. кадрово осигуряване;
9. необходими финансови средства за изграждане и оборудване на мрежата;
10. експлоатационни разходи за едногодишен период;
11. карти и разрезни в подходящ мащаб.

(4) В проектите по ал. 3 се определя частта от мрежата, която ще бъде експлоатирана от съответните басейнови дирекции.

Чл. 32. (1) Броят и разположението на пунктовете се определят на базата на предварителните изследвания по чл. 31, ал. 2 така, че наблюденията в тях да осигуряват получаването на представителна и достоверна информация за състоянието на подземните води от съответния подземен воден обект.

(2) Приоритет при избора на пунктовете имат съществуващите пунктове, които отговарят на условията по чл. 30, ал. 2, 3 и 4.

(3) Нови пунктове се проектират само при отсъствие, недостатъчен брой и непредставителност на съществуващи пунктове.

(4) За всички пунктове се определят географските координати, координата на терена и координата на точката на измерване.

Чл. 33. (1) Във всички пунктове задължително се проектира наблюдение на: водното ниво или дебитата, температурата, водородния показател, разтворения кислород, окислително-възстановителния потенциал, перманганатната окисляемост, електропроводимостта на подземните води, съдържанието на калций, магнезий, натрий, калий, желязо, манган, хидрогенкарбонати, хлориди, сулфати, фосфати, амоний, нитрати и нитрити, общата минерализация или сухия остатък и йонния баланс.

(2) При откриване на нов пункт задължително се предвижда определяне на всички съдържащи се във водата йони, радиологичните и микробиологичните показатели на подземните води.

(3) В зависимост от конкретните хидрогеоложки и хидрогеологични условия в проекта се предвижда и наблюдение на вредни и опасни вещества по смисъла на Наредба № 1 от 2000 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

(4) Допуска се в рамките на един воден обект предвидените показатели по ал. 3 да бъдат различни.

(5) За пунктовете, характеризиращи състоянието на минералните води - изключителна държавна собственост, освен показателите по ал. 1 се проектира и наблюдение на показателите, които определят комплексните качества на минералната вода - флуор, йод, бром, бор, метасилициева киселина, въглероден двуокис, метан, радон, окисляеми серни съединения.

Чл. 34. (1) Наблюденията по чл. 33 са непрекъснати и периодични.

(2) Непрекъснати наблюдения на водното ниво или дебита могат да се проектират за подземни водни обекти с променлив в годишен аспект хидродинамичен режим и за пунктове, определени като еталонни за подземния воден обект, както и за представителни водоизточници от находищата на минерални води - изключителна държавна собственост.

(3) Минималната честота за наблюдение на водното ниво или дебита извън случаите по ал. 2 е 12 пъти годишно за безнапорните подземни води и 4 пъти годишно за напорните подземни води.

(4) Наблюдения на химическото състояние по чл. 33, ал. 1 се проектират най-малко 2 пъти годишно за напорни подземни води и най-малко 4 пъти годишно за безнапорни подземни води.

(5) Наблюденията по чл. 33, ал. 3 и 5 се проектират не по-често от един път в годината.

Чл. 35. (1) Водното ниво, дебитът и температурата на подземните води се измерват, като се ползват прибори, осигуряващи точността на измерване в зависимост от величината на измервания показател.

(2) Методът на вземане на водни проби се проектира в зависимост от вида на пункта:

1. директно - при извори, дренажи, минни изработки и сондажи на самоизлив;
2. чрез пробоотборник - при сондажи с ниво под земната повърхност, в случаите, в които водният стълб в сондажа е по-голям от 100 м;
3. чрез водочерпене - при кладенци и сондажи с ниво под земната повърхност в останалите случаи.

(3) В проекта задължително се описва методиката на вземане на водни проби чрез водочерпене за всеки пункт, като в зависимост от конкретните условия се определя времето за водочерпене в минути, което да осигури изчерпване на три обема на сондажа по формулата:

$$t = \frac{3d^2 \cdot h}{764Q}$$

където: d е диаметърът на обсадната колона в сантиметри, h - височината на водния стълб (разликата между дълбочината на дъното на пункта и дълбочината на водното ниво) в метри, Q - дебитът на помпата в литра на секунда, като дебитът на помпата за водочерпене се избира така, че нивото да не спада с повече от 1/3 от общата височина на водния стълб, а помпата трябва да бъде поне 2 м под максималното понижено ниво.

(4) За всеки пункт се определят:

1. необходимите измервания на място;
2. количеството на пробите в зависимост от показателите, които ще се определят, начинът на консервиране и времето за доставка в лабораторията.

Чл. 36. (1) Изпитването на водните проби се проектира при условията на чл. 33 и 34.

(2) Методите за изпитване трябва да осигуряват постигането на стойностите на екологичния праг за подземни води по приложение № 3 към чл. 28, т. 3 от Наредба № 1 за проучването, ползването и опазването на подземните води.

Чл. 37. Маршрутът за извършване на наблюденията се определя с цел минимизиране на разстоянията, разходите за транспорт и времето за доставка на пробите в лабораторията.

Чл. 38. (1) Конструкцията на пункта:

1. включва подземното и надземното му оборудване;
2. съответства на предназначението на пункта;
3. осигурява надеждната му защита.

(2) Трайната маркировка на пункта включва означение за принадлежността му към националната мрежа, номера на пункта и указание, че той е публична държавна собственост, както и трайно обозначение на точката за измерване.

Чл. 39. В подземни водни обекти или участъци от тях, в които състоянието на подземните води е по-ниско от добро, се проектира мониторинг с по-голяма честота на наблюденията с цел изясняване на степента и природата на замърсяването.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ОПОРНА БРЕГОВА МРЕЖА ЗА МОНИТОРИНГ НА ЧЕРНО МОРЕ

Чл. 40. (1) Опорната брегова мрежа за мониторинг на Черно море се състои от станции и пунктове за наблюдение на състоянието на крайбрежните морски води.

(2) Станциите се разполагат на определено постоянно разстояние от брега и се маркират трайно върху бреговете съоръжения.

(3) Пунктове за мониторинг на крайбрежните морски води се разполагат:

1. в пояса на санитарна охрана по смисъла на Наредбата за качеството на крайбрежните морски води;
2. в районите на заустване на речни води в Черно море.

(4) Станциите и пунктовете се разполагат така, че да характеризират естественото състояние на крайбрежните морски води, тяхното екологично и химическо състояние и връзката им със заустваните води.

Чл. 41. (1) При разработването на проекта на опорната брегова мрежа за мониторинг на Черно море се извършват предварителни изследвания с цел:

1. оценка на екологичното състояние на крайбрежните морски води;
2. оценка на антропогенното въздействие върху състоянието на морските води;
3. оценка на риска;
4. анализ и оценка на съществуващите мрежи за мониторинг;
5. установяване на намиращите се в близост до черноморското крайбрежие защитени територии.

(2) Проектът по ал. 1 съдържа:

1. броя и разположението на станциите и пунктовете;
2. данни за географските координати на станциите и пунктовете;
3. начин на обозначаване на пунктовете и дълбочинност;
4. програма за мониторинг, в т.ч:
  - а) наблюдавани показатели;
  - б) честота на вземане на проби;
  - в) изисквания към вземането, консервирането и транспортирането на пробите;
  - г) изпитване на проби;
5. маршрут за провеждане на наблюденията;
6. спецификация на необходимите технически средства за изпълнение на проекта;
7. кадрово осигуряване;
8. необходими финансови средства за оборудване на мрежата;
9. експлоатационни разходи за едногодишен период.

(3) В проекта по ал. 2 се формулират екологичните цели и норми за качеството на морската среда от гледна точка на особеностите на конкретните обекти, включващи:

1. райониране на черноморското крайбрежие и прилежащите акватории в зависимост от предназначението на съответните райони - риболов, корабоплаване, мигени полета и ферми за отглеждане на миди, зони за къпане и туризъм, защитени територии и др.;
2. избор на параметри за оценка състоянието на морската среда;

3. разработване на класификационни схеми за състоянието на морската среда, в т.ч. определяне на класификационни нива, определяне на граничните стойности на параметрите за съответните нива, дефиниране на максимално допустими стойности на параметрите, както и стойности, при които е необходимо да бъдат предприети коригиращи действия;

4. приложение на класификационните схеми и определяне на целите по отношение състоянието на морската среда за районите със специфично предназначение.

Чл.42.(1) Броят и разположението на станциите и пунктовете се определят на базата на предварителните изследвания по чл. 41 така, че наблюденията в тях да осигуряват получаването на достатъчна и достоверна информация за състоянието на крайбрежните морски води.

(2) Географските координати на всички пунктове се обвързват с брегови реперни точки.

Чл. 43. (1) Във всички станции и пунктове задължително се наблюдават показателите: температура на водата, плаващи примеси, цвят, прозрачност, азотни показатели, фосфор, перманганатна окисляемост, химичната потребност от кислород, биохимичната потребност от кислород, както и индикаторите за качеството на морската вода - седименти и биота.

(2) В станциите и пунктовете, определени за провеждане на биологичен мониторинг, се извършват изследвания на:

1. биомасата на фитопланктона;
2. друга водна флора;
3. макро безгръбначна фауна.

(3) Допълнителни показатели се наблюдават по специфична схема в зависимост от възприетите екологични цели и норми и разположението на пункта.

Чл. 44. (1) Наблюденията по чл. 43, ал. 1 са периодични с честота на наблюдение един път месечно.

(2) Вземането на проби за целите на биологичния мониторинг е два пъти в годината за изследване масата на фитопланктона и един път на три години в останалите случаи.

(3) Определянето на показателите по чл. 43, ал. 3 се извършва един път на три месеца.

Чл. 45. (1) Броят и разположението на станциите и пунктовете и наблюдаваните показатели се съобразяват и с изискванията на международни конвенции, споразумения и програми, по които държавата е страна.

(2) Разположението и маркирането на станциите и пунктовете се съгласува с Министерството на транспорта и съобщенията.

ГЛАВА ПЕТА

КОНТРОЛНО-ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ

Чл. 46. Контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води обхваща всички обекти, формиращи отпадъчни води с количество над 100 куб. м на денонощие и заустващи във водните обекти.

Чл. 47. (1) Контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води съдържа данни за:

1. водния обект, в който се заустват отпадъчните води;
2. мястото на заустване;
3. географските координати на мястото на заустване;
4. количеството на заустените отпадъчни води;
5. химическото състояние на заустените отпадъчни води;
6. наблюдаваните показатели.

(2) Информацията за състоянието на отпадъчните води в контролно- информационната система постъпва от:

1. титулярите на разрешителните за заустване по чл. 48, ал. 1;
2. контролните изпитвания на басейновите дирекции по чл. 52, ал. 1.

ГЛАВА ШЕСТА

СОБСТВЕН МОНИТОРИНГ

Чл. 48. (1) Собствен мониторинг на водите се провежда от:

1. титулярите на разрешителни за водоползване и/или ползване на водни обекти, в т.ч. и на разрешителни за заустване на отпадъчни води, когато в разрешителното им е записано условие за провеждане на собствен мониторинг;
2. лицата с учредено особено право за ползване на минерални води - изключителна държавна собственост;
3. лицата, задължени да провеждат мониторинг на водите с издадено решение по оценка на въздействието върху околната среда;
4. лицата, задължени да провеждат собствен мониторинг по смисъла на наредбата за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;
5. лицата, задължени да провеждат собствен мониторинг във връзка с отстраняване на минали екологични щети;
6. лицата, задължени да провеждат мониторинг на водите по смисъла на чл. 174, ал. 1 от Закона за водите.

(2) Измерването на отнетите от подземния воден обект водни количества и измерването на нивата на подземните води са собствен мониторинг по смисъла на тази наредба.

Чл. 49. (1) Лицата по чл. 48, ал. 1 разработват план за провеждането на собствен мониторинг, съобразен с поставените условия в разрешителното, в концесионния договор, в решението по ОВОС, в решението за отстраняване на минали екологични щети или в заповедта на министъра по чл. 174, ал. 1 от Закона за водите.

(2) Планът за собствен мониторинг на подземните води се разработва в доклада за извършените хидрогеоложки проучвания, изготвен по реда на Наредбата за проучване, ползване и опазване на подземните води, на основата на който е издадено съответното разрешително и съдържа:

1. описание на пунктовете за мониторинг - местоположение и предназначение;
2. данни за:
  - а) дълбочината и конструкцията на пунктовете;
  - б) географските координати на пунктовете;
  - в) наблюдаваните показатели;
  - г) честотата на наблюденията;
  - д) продължителността на мониторинга;
3. наръчник за работа и инструкции за измерване на водните нива, за вземането на водни проби, за изпитване на водни проби, за поддържане на мрежата, за организиране и анализ на информацията;
4. описание на функционалните връзки с басейновата дирекция и местните власти;
5. критериите за своевременно уведомяване.

(3) Планът за собствен мониторинг на водите от депа за отпадъци по смисъла на Закона за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда се разработва и в съответствие с изискванията на приложение № 3 от Наредба № 13 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа за отпадъци (ДВ, бр. 152 от 1998 г.).

Чл. 50. (1) Планът за собствен мониторинг на отпадъчните води, зауствани в повърхностни водни обекти, съдържа:

1. информационна карта за обекта, формиращ отпадъчни води, в т.ч.:
  - а) условия, при които се формират отпадъчните води, в т.ч. мерки за пречистването им;
  - б) място на заустване на отпадъчните води и географските му координати;
  - в) разположение на пробовземните точки и географските им координати;

з) количество на заустваните води;

г) качество на заустваните води;

2. наблюдавани показатели за характеризиране на качеството на отпадъчните води;

3. честота на наблюдение.

(2) Информационните карти се подписват от лицата по чл. 48, ал. 1.

(3) Планът за собствен мониторинг се актуализира в съответствие с условията в разрешителното за заустване.

Чл. 51. Планът за собствен мониторинг при ползване на повърхностни водни обекти извън случаите по чл. 50 се разработва в зависимост от спецификата на наблюденията за съответния вид ползване, регламентирана в наредбите по чл. 135, т. 4, 5, 7, 8 и 10 от Закона за водите и съдържа:

1. граници на частта от водния обект - предмет на ползване;

2. разположение на пробовземните точки в рамките на територията по т. 1;

3. наблюдавани показатели;

4. честота на наблюдение.

Чл. 52. (1) Басейновите дирекции извършват контролни изпитвания на проби за спазването на:

1. емисионните изисквания с периодичност, определена в разрешителното;

2. имисионните изисквания в избрани пунктове два пъти годишно.

(2) Пунктовете по ал. 1 се предлагат от директора на басейновата дирекция съгласувано с Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите и се утвърждават от министъра на околната среда и водите в началото на всяка календарна година.

Чл. 53. (1) Планът за собствен мониторинг се утвърждава от съответния орган, задължил лицето по чл. 48, ал. 1, или от Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите в случаите по чл. 48, ал. 1, т. 3.

(2) При утвърждаването на плана органът по ал. 1 определя информацията, която лицата, провеждащи собствен мониторинг, са длъжни да предоставят за включване в автоматизираната информационна система за мониторинг на водите и в контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води, както и реда и начина за предоставянето ѝ.

Чл. 54. Лицата, провеждащи собствен мониторинг, са длъжни да предоставят информацията по чл. 53, ал. 2 в определения срок във:

1. Министерството на околната среда и водите в случаите на учредена концесия, издадено разрешително за ползване на минерални води или когато решението по оценка на въздействието върху околната среда е прието от министерството;

2. съответната регионална инспекция по околната среда и водите и в съответната басейнова дирекция във всички останали случаи.

Чл. 55. Разходите за проектиране, изграждане и експлоатация на пунктовете за собствен мониторинг са за сметка на задължените лица по чл. 48, ал. 1.

ГЛАВА СЕДМА

ЕКСПЛОАТАЦИЯ, ПОДДЪРЖАНЕ, ЛАБОРАТОРНО ОБСЛУЖВАНЕ НА МРЕЖИТЕ ЗА МОНИТОРИНГ НА ВОДИТЕ. ИНФОРМАЦИОННО И КОМУНИКАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ВОДИТЕ

РАЗДЕЛ I

Експлоатация и поддържане на мрежите за мониторинг на водите

Чл. 56. Експлоатацията на мрежите за мониторинг включва обслужването и поддържането им.

Чл. 57. (1) Обслужването на мрежите включва:

1. извършване на наблюдения, измервания и вземане на проби;

2. консервиране на пробите и транспортирането им до съответната лаборатория;

3. изпитване на проби;

4. текущ оглед на техническото състояние на пункта, маркировката и стационарното му оборудване.

(2) При необходимост по предложение на директора на басейновата дирекция, на директора на Изпълнителната агенция по околна среда или на директора на главната дирекция по водите могат да се извършват и епизодични наблюдения извън определената в проекта периодичност.

(3) Дейностите по ал. 1 се изпълняват от:

1. басейновите дирекции и регионалните инспекции по околната среда и водите в обхвата на района за басейново управление на водите - за мрежата за мониторинг на екологичното състояние на повърхностните води, националната мрежа за мониторинг на подземните води и опорната брегова мрежа за мониторинг на Черно море;

2. Националният институт по метеорология и хидрология при БАН - за мрежата за хидрометричен мониторинг на повърхностните води и националната мрежа за мониторинг на валежите и до проектиране и изграждане на националната мрежа за мониторинг на подземните води - за пунктовете от опорната хидрогеоложка мрежа;

3. лицата по чл. 48, ал. 1 за мрежите за собствен мониторинг на водите.

Чл. 58. (1) Поддържането на мрежите включва:

1. провеждане на профилактика;

2. аварияен ремонт;

3. възстановяване на съоръжения, маркировки, комуникации.

(2) Дейностите по ал. 1, т. 2 и 3 се предлагат от органите по чл. 57, ал. 3, т. 1 и 2 и се възлагат от министъра на околната среда и водите по реда на Закона за обществените поръчки.

(3) Дейностите за поддържане на мрежите за собствен мониторинг се изпълняват от лицата по чл. 48, ал. 1.

РАЗДЕЛ II

Лабораторно обслужване на мрежите за мониторинг на водите

Чл. 59. (1) Наблюденията, измерванията, вземането, консервирането и изпитванията на проби се извършват съгласно българските стандарти.

(2) В случаите, в които липсват български стандарти, дейностите по ал. 1 се извършват по утвърдени от министъра на околната среда и водите методи.

(3) Методите по ал. 2 се предлагат от Изпълнителната агенция по околна среда и се разглеждат и одобряват от Висшия консултативен съвет по водите.

Чл. 60. Изпитванията на проби се извършват от акредитирани лаборатории.

Чл. 61. (1) Методите за изпитване на проби и средствата за измерване подлежат на метрологичен контрол.

(2) Метрологичният контрол се извършва по реда на глава четвърта от Закона за измерванията.

РАЗДЕЛ III

Информационно и комуникационно осигуряване на националната система за мониторинг на водите

Чл. 62. Информационното осигуряване на националната система за мониторинг на водите включва:

1. събиране на информация от националните мрежи за мониторинг на водите и от мрежите за собствен мониторинг;

2. организиране на информацията в автоматизирана информационна система за мониторинг на водите;

3. визуализация на информацията.

Чл. 63. (1) Събирането на информацията включва данни за:

1. идентификация на пункта;
2. наблюдения и измервания;
3. вземане, консервиране и транспортиране на проби;
4. изпитвания на проби.

(2) Резултатите по ал. 1, т. 1, 2 и 3 се записват в дневници.

(3) В началото на всеки месец до 10-о число дневниците с резултатите от наблюденията на мрежите по чл. 57, ал. 3, т. 2 през предходния месец се предават в съответната басейнова дирекция.

(4) Изпълнителната агенция по околна среда ежесечно представя в Националния институт по метеорология и хидрология при БАН график за вземане на водни проби в станциите и пунктовете от мрежата за мониторинг на екологичното състояние на повърхностните води, които съвпадат със станциите и постове от мрежата за хидрометричен мониторинг. В срок до един месец от получаване на графика НИМХ при БАН предоставя на ИАОС обработената информация за водните количества в посочените станции и пунктове.

(5) Националният институт по метеорология и хидрология при БАН предоставя в главната дирекция по водите цялата първична информация от наблюдението на мрежите по чл. 57, ал. 3, т. 2, както и обработената информация по временни ключови криви за водните количества за пунктовете, включени в бюлетина за състоянието на водните ресурси в Република България, всяко тримесечие, в едномесечен срок от неговото приключване, а до края на месец февруари на следващата година - актуализирани данни за всички пунктове от хидрометричната мрежа. При наличието на прогноза за настъпването на опасни хидрологични и свързаните с тях метеорологични явления информацията се предоставя в реално време.

(6) Басейновата дирекция въвежда в автоматизираната информационна система за мониторинг на водите данните от извършените наблюдения, измервания и изпитвания на проби и обработва и анализира информацията.

Чл. 64. (1) Автоматизираната информационна система за мониторинг на водите съдържа данни за:

1. идентификация на пункта;
2. координатите на пункта;
3. района за басейново управление на водите;
4. поречие;
5. административно привързване - област, община, населено място;
6. водния обект;
7. характеристиките на водния обект в района на пункта;
8. измерените нива;
9. измерените дебети;
10. проведените измервания на комплексни физико-химични характеристики, определени на място;
11. изпитванията на проби.

(2) Системата по ал. 1 осигурява аналитични, графични и таблични изходи за:

1. националните мрежи за мониторинг на водите, опорната брегова мрежа за Черно море и контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води;
2. водния баланс;
3. състоянието на водите;
4. статистическа обработка, моделиране, оценка, прогноза и предупреждение;
5. оценка на риска;
6. бюлетина за състоянието на водните ресурси на Република България.

(3) В автоматизираната информационна система се включват и резултатите от собствения мониторинг.

(4) Автоматизираната информационна система за мониторинг на водите функционира на басейново и на национално ниво и е неразделна част от информационната система за управление на водите.

Чл. 65. (1) Информацията по чл. 64, ал. 1, т. 8, 9, 10 и 11 се актуализира:

1. за данните от измерване на нива, дебети и комплексни физико-химични характеристики, определени на място - в срок до една седмица от провеждане на измерванията;
2. за данни от изпитвания на проби - в срок до един месец от изготвяне на анализа.

(2) Актуализираната информация по ал. 1 се изпраща в главната дирекция по водите на всяко тримесечие.

Чл. 66. Визуализацията на информацията се реализира чрез географска информационна система и задължително съдържа слоеве за:

1. границите на водните обекти;
2. категориите на водите във водния обект или негови участъци;
3. водоползвателите и ползвателите на водните обекти;
4. схемите на водностопанските системи и съоръжения;
5. източниците на пряко или непряко отвеждане на отпадъчни води във водните обекти;
6. защитените територии;
7. националните мрежи за мониторинг на водите.

Чл. 67. (1) Информацията от националната система за мониторинг на водите е неразделна част от водностопанския кадастър.

(2) Всяко лице може да ползва данните за състоянието на водите по реда на чл. 180, ал. 2 от Закона за водите.

(3) Лицата, провеждащи собствен мониторинг и предоставящи данни за включване в автоматизираната информационна система за мониторинг на водите и в контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води, ползват информацията за състоянието на водите за конкретния район безвъзмездно.

Чл. 68. (1) Комуникационното осигуряване на националната система за мониторинг на водите включва внедряването на съвременни информационни технологии и комуникации, осигуряващи обmena на информацията за състоянието на водите.

(2) За изпълнение на дейностите по ал. 1 се разработва проект, съдържащ:

1. необходимите технически средства за комуникационно осигуряване на националната система за мониторинг на водите;
2. принципите за информационно управление и йерархична система за достъп до информацията;
3. етапите на реализация на проекта.

ГЛАВА ОСМА

УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ВОДИТЕ

Чл. 69. Националната система за мониторинг на водите се организира и ръководи от министъра на околната среда и водите.

Чл. 70. (1) Дейността на националната система за мониторинг на водите на национално ниво се осъществява от Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите съгласувано с главната дирекция по водите.

(2) За изпълнение на дейността по ал. 1:

1. директорът на Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите организира и ръководи:
  - а) методически провеждането на мониторинговата дейност за екологичното и химическото състояние на водите на басейново ниво;

- б) обобщаването на данните за екологичното и химическото състояние на водите за територията на страната;
  - в) обобщаването на данните от контролно-информационната система за състоянието на отпадъчните води;
  - г) поддържането на информационна система за екологичното и химическото състояние на водите, създаването и поддържането на потребителски бази данни в главната дирекция по водите и в басейновите дирекции;
  - д) методическа помощ на лабораториите към Министерството на околната среда и водите в областта на изпитването на проби;
  - е) изпращането на обобщените данни по буква „б“ в главната дирекция по водите;
2. директорът на главната дирекция по водите организира и ръководи:
- а) определянето на изискванията и съгласуване на дейността на националната система за мониторинг на водите;
  - б) координирането на мониторинговата дейност на мрежата за хидрометричен мониторинг на повърхностните води и националната мрежа за мониторинг на валежите;
  - в) обобщаването на данните за състоянието на водите за територията на страната;
  - г) публикуването на данните, оценките, тенденциите в изменението и прогнозите за състоянието на водите в периодичния бюлетин за състоянието на водните ресурси на Република България;
  - д) разработването на мерки за подобряване състоянието на водите;
  - е) координирането на дейността на басейновите дирекции;
3. директорът на Националния институт по метеорология и хидрология организира и ръководи:
- а) експлоатацията, стопанисването и поддържането на мрежата за хидрометричен мониторинг и националната мрежа за мониторинг на валежите;
  - б) първичната обработка и контрол на информацията;
  - в) предоставянето на информацията по чл. 63, ал. 3, 4 и 5;
  - г) съгласуването на изменението в броя на пунктовете, честотата на наблюдение и наблюдаваните показатели с главната дирекция по водите;
  - д) създаването и поддържането на потребителски бази данни в главната дирекция по водите и в басейновите дирекции.

Чл. 71. (1) Дейността на националната система за мониторинг на водите на басейново ниво се осъществява от басейновите дирекции и регионалните инспекции по околната среда и водите в рамките на района за басейново управление на водите.

(2) За изпълнение на дейността по ал. 1 директорът на басейновата дирекция и директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите организират и ръководят:

1. стопанисването на пунктовете от националните мрежи за мониторинг на водите в рамките на басейновия обхват;
2. извършването на наблюденията за състоянието на водите в пунктовете за мониторинг в рамките на басейна;
3. събирането и контрола на резултатите от собствения мониторинг, провеждан от лицата по чл. 48, ал. 1 на територията на съответния район за басейново управление на водите;
4. събирането, анализирането, обобщаването и съхраняването на резултатите от експлоатацията на националните мрежи за мониторинг и от собствения мониторинг за състоянието на водите за всеки воден обект в обсега на басейна;
5. установяването на негативните процеси в рамките на водните обекти и прогнозиране тяхното развитие;
6. изготвянето на предупреждения;

7. разработването на предложения за предприемане на мерки за предотвратяване на вредните последици и оценява ефективността от предприетите действия;
8. анализа на ефективността на мониторинговите мрежи и прави предложения за промени в тях;
9. контрола на обектите - емитери, формиращи отпадъчни води и заустващи във водните обекти;
10. попълването и актуализирането на контролно-информационната система за състоянието на отпадъчни води.

(3) В случаите, в които подземен воден обект е разположен в териториите на няколко района за басейново управление на водите, дейностите по ал. 2 се синхронизират между съответните басейнови дирекции, като се отчита хидравличното единство на водния обект.

(4) Данните за екологичното и химическото състояние на водите се изпращат в Изпълнителната агенция по околна среда към Министерството на околната среда и водите.

(5) Данните, обобщенията и прогнозите за състоянието на водите за всички водни обекти - предмет на мониторинга, и свързаните с тях метеорологични фактори се изпращат в главната дирекция по водите.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. (1) По смисъла на тази наредба:

1. „Естествени ресурси на подземните води“ са общото средногодишно подхранване на подземния воден обект.
2. „Крайбрежни морски води“ са водите откъм сушата, оградени от линия, всяка точка от която е на отстояние една морска миля от най-близката на основната линия, от която се измерва широчината на териториалните води, като в устията на реките се разширява до границата на пресните води.
3. „Модул на подземния отток“ е количеството подземни води, които се оттичат за единица време от единица площ от подземния воден обект.
4. „Национална система за мониторинг на водите“ е комплекс от специфични контролно-измервателни, пробовземни, аналитични и информационни дейности, които дават възможност за оценки и прогнози за състоянието на водите, както и необходимото за това оборудване.
5. „Пункт на стоящи води“ е пункт за наблюдение на водите на езерата и язовирите.
6. „Референтен пункт“ е пункт, разположен между фоновите пунктове и местата на заустване на отпадъчни води, даващ достоверна информация за състоянието на водата в него.
7. „Трансграничен пункт“ е пункт, разположен в частта от повърхностен воден обект, преди водите му да напуснат територията на страната.
8. „Фонов пункт“ е пункт, разположен в зона с естествено състояние на повърхностните води.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 135, т. 14 от Закона за водите (ДВ, бр. 67 от 1999 г.).

§ 3. Отменя се Наредба № 5 от 1981 г. за наблюденията над режима на подземните води (ДВ, бр. 86 от 1981 г.).

§ 4. Указания по прилагането на наредбата дава министърът на околната среда и водите.

§ 5. Наредбата влиза в сила от датата на обнародване в „Държавен вестник“.

НАРЕДБА № 7

от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места

Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 98 от 1.12.2000 г.

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Предмет на наредбата са производствените отпадъчни води, зауствани в канализационните мрежи на населените места и селищните пречиствателни станции.

Чл. 2. Целта на наредбата е опазването на водите от замърсяване с токсични, вредни и опасни за околната среда вещества посредством:

1. определяне на условията и реда за заустване на отпадъчните води по чл. 1;
2. определяне на норми за допустимо съдържание на токсични, вредни и опасни за околната среда вещества в отпадъчните води по чл. 1 преди заустването им.

Чл. 3. Наредбата не се прилага за заустване на производствени отпадъчни води във водни обекти, уредени с Наредба № 6 от 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти (ДВ, бр. 97 от 2000 г.).

РАЗДЕЛ II

Условия и ред за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места

Чл. 4. (1) Заустването на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места се извършва при условията и по реда на Наредба № 9 от 1994 г. за ползване на водоснабдителните и канализационните системи (обн., ДВ, бр. 77 от 1994 г.; изм., бр. 7 от 1996 г.; бр. 3 от 1997 г.; бр. 16 и 47 от 1998 г.; бр. 3 и 70 от 1999 г.).

(2) Юридическите и физическите лица, които заустват или ще заустват производствени отпадъчни води в канализационните мрежи на населените места или селищните пречиствателни станции, наричани по-нататък абонати, подават писмена молба до лицата, експлоатиращи канализационните мрежи на населените места и/или селищните пречиствателни станции, за разрешаване на заустването. Образец на молбата е даден в приложение № 1.

(3) Производствените отпадъчни води се заустват въз основа на писмен договор, който се сключва между лицето, експлоатиращо канализационната мрежа на населеното място и/или селищната пречиствателна станция, и абоната.

(4) Договорът се изготвя и предлага на абоната от лицето, експлоатиращо канализационната мрежа на населеното място и/или селищната пречиствателна станция.

(5) В срок 14 дни от датата на сключването на договора по ал. 3 абонатът е длъжен да изпрати копие от договора в съответната басейнова дирекция.

(6) Споровете между лицата, експлоатиращи канализационните мрежи на населените места и/или селищните пречиствателни станции, и абонатите се решават по съдебен ред.

Чл. 5. (1) В канализационните мрежи на населените места или в селищните пречиствателни станции могат да се заустват само производствени отпадъчни води, които не пречат на експлоатацията на канализационните мрежи и селищните пречиствателни станции и не застрашават живота и здравето на обслужващия ги персонал.

(2) Забранява се изхвърлянето в канализационните мрежи на населените места и селищните пречиствателни станции на:

1. твърди отпадъци и материали, които могат да запушат тръбите и шахтите или се отлагат по стените им: вар, пясък, гипс, пепел, строителни, кухненски, животински,

кожени и твърди битови отпадъци, метални стружки, парцали, конци, влакна, течен тор, джибри, винена или бирена утайка, кубови отпадъци, целулоза, хартия, стъкло и други подобни отпадъци;

2. вещества, които оказват разрушаващо действие на тръбите и канализационните съоръжения;

3. необеззаразени инфекциозни отпадъчни материали и микробиологични препарати;

4. киселини и основи;

5. експлозивни, запалими, корозивнодействащи, канцерогенни и радиоактивни вещества и отпадъци.

(3) Когато дебитът на производствените отпадъчни води, които се заустват в канализационните мрежи на населените места или в селищните пречиствателни станции, се променя значително във времето и това пречи на експлоатацията на канализацията и/или на селищната пречиствателна станция, лицата, които ги експлоатират, могат да изискат от абонатите изграждането на изравнителни резервоари за тези отпадъчни води преди заустването им.

РАЗДЕЛ III

Рег и начин за определяне на норми за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места

Чл. 6. Максимално допустимите концентрации на вещества в производствените отпадъчни води, зауствани в канализационните мрежи на населените места или в селищните пречиствателни станции, са дадени в приложение № 2.

Чл. 7. (1) Лицата, които експлоатират канализационните мрежи на населените места и/или селищните пречиствателни станции, определят конкретно за всеки абонат норми за допустимото съдържание на замърсяващи вещества в производствените отпадъчни води.

(2) Норми за вещества, които не са включени в приложение № 2, се определят за всеки конкретен случай от лицата, които експлоатират канализационните мрежи на населените места и/или селищните пречиствателни станции, въз основа на проучвания и научно-практически изследвания, възлагани от абоната на съответните компетентни институти и организации.

(3) Нормите по ал. 1 могат да бъдат по-строги, но не и по-либерални от посочените в приложение № 2, ако конкретните условия налагат това.

(4) Нормите по ал. 1 и 2, както и дебитът на производствените отпадъчни води трябва да бъдат неразделна част от договора по чл. 4, ал. 3.

(5) Нормите по ал. 1 и 2 се прилагат за мястото преди заустването на производствените отпадъчни води в канализационните мрежи на населените места или селищните пречиствателни станции, освен ако друго по-подходящо място не е определено с договора по чл. 4, ал. 3, което да изключва възможността за смесването и разреждането им с други отпадъчни води.

(6) Абонатите са длъжни да осигурят подходящи места и условия за измерване на дебитите на производствените отпадъчни води и за вземане на водни проби от тях за установяване дали се спазват нормите и условията, определени с договора по чл. 4, ал. 3.

(7) Показателите и концентрациите на веществата в производствените отпадъчни води, изпускани в канализационните мрежи на населените места или в селищните пречиствателни станции, се определят от акредитирани лаборатории по методи, установени с български стандарти, а когато няма такива - по методи, определени от министъра на околната среда и водите и съгласувани с министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 8. При определянето на нормите по чл. 7 лицата, които експлоатират канализационните мрежи на населените места и/или селищните пречиствателни станции, в зависимост от конкретните условия трябва да се съобразяват със:

1. разрешителното за заустване на отпадъчните води от канализационната мрежа на населеното място или от селищната пречиствателна станция във водния обект;

2. категорията и асимилативните възможности на водния обект - приемник на отпадъчните води от канализационната мрежа на населеното място или селищната пречиствателна станция;

3. характера на хидравличната връзка между приемника и подземните води;
4. дебитта, вида и степента на замърсяване на производствените отпадъчни води;
5. капацитета и ефективността на селищната пречиствателна станция, ако има такава;
6. използването в селското стопанство и/или безопасното депониране или друг вид третиране на утайките от селищните пречиствателни станции.

Чл. 9. Когато абонатът е промишлено предприятие, което е предмет на глава втора от Наредба № 6 от 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, в договора по чл. 4, ал. 3 задължително се включват емисионните норми за него, съдържащи се в приложение № 2 на тази наредба.

Чл. 10. (1) Лицата, които експлоатират канализационните мрежи на населените места и/или селищните пречиствателни станции, осъществяват контрол над абонатите при условията и по реда на Наредба № 9 от 1994 г. за ползване на водоснабдителните и канализационните системи за спазване на изискванията и нормите в договорите по чл. 4, ал. 3.

(2) Басейновите дирекции и хигиенно-епидемиологичните инспекции в рамките на тяхната компетентност осъществяват контрол над лицата, които експлоатират канализационните мрежи на населените места и/или селищните пречиствателни станции, и над абонатите за спазване на изискванията на тази наредба.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Производствени отпадъчни води“ означава отпадъчни води, които се изпускат в резултат на производствена, стопанска или други дейности и които по своя произход, състав и свойства са различни от фекално-битовите отпадъчни води, резултат от човешкия метаболизъм и битово-домакинските дейности.
2. „Заустване в канализационни системи на населени места“ означава въвеждане в канализационните системи с отпадъчни води на топлина и вещества, които са в обхвата на тази наредба.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 135, т. 11 от Закона за водите и отменя Наредба № 2 от 1978 г. относно допустимото съдържание на вредни вещества в отпадъчните води, изпускани в канализационните мрежи на населените места (ДВ, бр. 72 от 1978 г.).

§ 3. В срок до 2 години след обнародването на тази наредба всички съществуващи договори за изпускане на производствени отпадъчни води в канализационните мрежи на населените места или в селищните пречиствателни станции задължително се актуализират и се привеждат в съответствие с изискванията на тази наредба.

§ 4. Контролът за спазване на тази наредба се осъществява от органите на Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на здравеопазването, кметовете на общините и лицата, експлоатиращи канализационните мрежи на населените места и/или селищните пречиствателни станции, в рамките на техните компетенции.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1 КЪМ ЧЛ. 4, АЛ. 2

ДО

(наименование на лицето, експлоатиращо
канализационната мрежа на населеното
място и/или селищната пречиствателна
станция)

МОЛБА

ОТ

(наименование на собственика на имота, адрес, тел.)
(наименование на пълномощник на собственика, ползвателя, наемателя
или друго упълномощено лице, адрес, тел.)

(точен адрес на сградите, инсталациите или съоръженията, от които ще се изпускат
производствените отпадъчни води в канализационната мрежа на населеното място и/или
селищната пречиствателна станция)

за заустване на производствени отпадъчни води в канализационната мрежа на . . или селищната пречиствателна станция

1. Колко точки на самостоятелно заустване в канализационната мрежа и/или селищната пречиствателна станция Вие предлагате да имате.

(всички точки на самостоятелно заустване трябва да бъдат ясно означени на план или ситуационна скица, приложена към молбата)

2. Точно описание на отделните обособени производства, производствените процеси или други дейности, от които се изпускат производствените отпадъчни води

(За всяка точка на самостоятелно заустване на отделен лист се описват производствените процеси или дейности, като се посочват максималният дебит и стойностите на показателите за качеството на производствените отпадъчни води и концентрацията на веществата, които се съдържат в тях, след съоръженията за локално пречистване, ако има такива. Задължително се посочват и концентрациите на веществата, които не са посочени в приложение № 2 към чл. 6 от наредбата. Прилага се опростена блок-схема на производствените процеси в тяхната технологична последователност и потоците на производствените отпадъчни води.)

3. Как ще бъдат зауствани производствените отпадъчни води във всяка една точка на самостоятелно заустване: гравитачно или помпачно?

4. Дни от седмицата и часове на изпускане на производствените отпадъчни води (поотделно за всяка точка на самостоятелно заустване)

5. Кога предлагате да започне заустването на производствените отпадъчни води (дата, година поотделно за всяка точка на самостоятелно заустване)

6. Ако подателят на молбата кандидатства за заустване на производствени отпадъчни води от промишлено предприятие, което е предмет на глава втора от Наредба № 6 от 2000 г. за емисионни норми за допустимо съдържание на опасни и вредни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти (ДВ, бр. 97 от 2000 г.). се посочват точно видът на промишленото предприятие, производственият капацитет, максималният дебит на производствените отпадъчни води и концентрациите на опасните вещества в (в този случай в договора ще бъдат задължително включени емисионните норми за този вид промишлено предприятие в приложение № 2 на цитираната наредба)

7. Вид, капацитет и пречиствателен ефект на съоръженията за локално пречистване на производствените отпадъчни води преди заустването им; дата и година на изграждане и въвеждане в експлоатация (поотделно за всяка точка на самостоятелно заустване)

8. Вид на водоснабдяване на обекта: собствен водоизточник или отводоснабдителната система на населеното място; количество на ползваната вода (поотделно за всяка точка на самостоятелно заустване)

Погнис:

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 КЪМ ЧЛ. 6

Максимално допустими концентрации на вещества в производствените отпадъчни води, изпускани в канализационните мрежи на населените места или в селищните пречиствателни станции

№ по рег	Показатели	Единица мярка	Канализационна мрежа без селищна пречиствателна станция	Канализационна мрежа със селищна пречиствателна станция
1.	Температура	°C	40	40
2.	Активна реакция (pH)	-	6,5 - 9,0	6,5 - 9,0
3.	Неразтворени вещества	mg/куб.гм	200	*
4.	Сулфатни йони	"	400	400
5.	Азот амонячен	"	35	35
6.	Фосфати (като P)	"	15	15
7.	Сулфиди (като S)	"	1,5	1,5
8.	БПК	"	400	*
	5			
9.	ХПК (бихроматна)	"	700	*
10.	Нефтепродукти	"	10,0	15,0
11.	Животински мазнини и растителни масла	"	100	120
12.	Анионактивни детергенти	"	10,0	15,0
13.	Феноли (летливи)	"	1,0	10,0
14.	Желязо (общо)	"	10,0	10,0
15.	Живак	"	0,05	0,05
16.	Кадмий	"	0,5	0,5
17.	Олово	"	1,0	2,0
18.	Арсен	"	0,5	0,5
19.	Мед	"	1,0	2,0
20.	Хром (шествалентен)	"	0,5	0,5
21.	Хром (тривалентен)	"	2,5	2,5
22.	Никел	"	1,0	2,0
23.	Цианиди (свободни)	"	0,5	1,0
24.	Цианиди (общо)	"	1,0	1,5
25.	Цинк	"	5,0	5,0

* Нормите се определят за всеки конкретен случай съобразно капацитета и натоварването на селищната пречиствателна станция.

НАРЕДБА № 8

от 25.01.2001 г. за качеството на крайбрежните морски води

Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 10 от 2.02.2001 г.

Чл. 1. Тази наредба определя показателите и нормите, на които трябва да отговарят качествата на крайбрежните морски води.

Чл. 2. Наредбата има за цел да опази чистотата на крайбрежните морски води и създаде благоприятни условия за тяхното ползване и нормално развитие на морските и крайбрежните екосистеми.

Чл. 3. Крайбрежните морски води включват:

1. райони на съществуващо и перспективно ползване на водите при курортни обекти, спортни бази и обекти за лечение и профилактика с регламентирани зони за къпане, райони за развитие и възпроизводство на аквакултури, както и райони с уникални екосистеми;
2. пояси на санитарна охрана.

Чл. 4. Изискванията към районите на съществуващо и перспективно ползване на водите осигуряват тяхната епидемична безопасност и ги предпазват от замърсяване с опасни и вредни вещества.

Чл. 5. (1) Границите на районите на съществуващо и перспективно ползване на водите както по посока на открито море, така и по протежение на бреговата линия отстоят на една морска миля от границите на разположените на сушата съществуващи или перспективни обекти по чл. 3, т. 1.

(2) Границите на районите на съществуващо и перспективно ползване на водите съгласно ал. 1 се определят от министъра на околната среда и водите съгласувано с министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването по предложение на директора на басейновата дирекция за Черноморски район.

Чл. 6. В зависимост от конкретните хидрофизични, хидрохимични и хидробиологични условия широчината на района на съществуващо и перспективно ползване на водите по посока на открито море и дължината му успоредно на бреговата линия може да бъде увеличена или временно намалена само след съгласуване с Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Министерството на здравеопазването след съответна екологична, хигиенна и технико-икономическа обосновка по искане на кмета на общината. Когато районът на съществуващо и перспективно ползване граничи с територия на повече от една община, искането се прави съвместно от заинтересуваните кметове.

Чл. 7. Поясът на санитарна охрана трябва да осигури поддържането на необходимите условия за устойчиво функциониране на екосистемите в крайбрежните морски води. Той осигурява опазване на качеството на водите в районите на съществуващо и перспективно ползване от физико-химично, микробиологично, биологично и радиологично замърсяване в резултат от заустване на отпадъчни води в морето.

Чл. 8. Границите на пояса на санитарна охрана по протежение на бреговата линия се определят между утвърдените райони на съществуващо и перспективно ползване на водите, а по посока на открито море - до границата на крайбрежните морски води на Република България.

Чл. 9. Границите на утвърдените райони на съществуващо и перспективно ползване на водите и поясите на санитарна охрана се нанасят в акваториалноустройствени раздели към общите устройствени планове на черноморските общини и водностопанския кадастър към басейновата дирекция на Черноморския район за басейново управление.

Чл. 10. Нормите и показателите за качеството на крайбрежните морски води в района на съществуващо и перспективно ползване на водите и в пояса на санитарна охрана са посочени в приложението.

Чл. 11. (1) В случаи на инцидентни замърсявания на крайбрежните морски води с вещества, непосочени в приложението, министърът на околната среда и водите съгласувано с министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването издава

заповед за определяне допустимото съдържание на тези вещества във водите и реда за техния мониторинг.

(2) Министърът на околната среда и водите предписва на съответните компетентни органи по националното законодателство мерки за преустановяване на постъпването им в морската среда, ограничаване на вредното им въздействие и при възможност за тяхното отстраняване.

(3) В случаи на инциденти или аварии, водещи до радиоактивни замърсявания, надвишаващи основните норми за радиационна защита, се прилагат разпоредбите на чл. 13, ал. 3 от Закона за използване на атомната енергия за мирни цели.

Чл. 12. Стойностите на показателите за качеството на крайбрежните морски води се определят от акредитирани лаборатории по методи, установени с български стандарти, а когато няма такива - по методи, а в случаи на необходимост и методика, утвърдени от министъра на околната среда и водите.

Чл. 13. (1) В границите на районите на съществуващо и перспективно ползване на водите и в поясите на санитарна охрана се забранява заустването на непречистени отпадъчни води, вкл. и от плавателни съдове.

(2) Изключение се допуска само за отвеждане на гъждовни води след разрешение на министъра на околната среда и водите съгласувано с министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването.

Чл. 14. Стойностите за допустимото съдържание на замърсяващи вещества в пречистените отпадъчни води се определят за всеки конкретен случай и се записват като индивидуални емисионни ограничения в разрешителното за заустване на отпадъчните води. В него се указва и мястото за заустване, осигуряващо по възможност най-добро смесване на пречистените с морските води.

Чл. 15. (1) В границите на район на съществуващо и перспективно ползване на водите се допуска заустване на отпадъчни води при индивидуални емисионни ограничения, равни на регламентираните от настоящата наредба норми за качеството на крайбрежните морски води.

(2) Преди заустване на пречистени битово-фекални отпадъчни води по време на курортния сезон задължително се извършва и тяхното обеззаразяване.

Чл. 16. (1) Заявленията за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на Закона за водите се приемат от басейновата дирекция за Черноморския район.

(2) Басейновата дирекция представя в МОСВ проект за разрешително за заустване на отпадъчни води в крайбрежните морски води.

(3) Разрешителните за заустване на отпадъчните води в крайбрежните морски води се издават от министъра на околната среда и водите.

Чл. 17. За целите на тази наредба директорът на басейновата дирекция за Черноморски район разработва програма за опазване и възстановяване на качеството на крайбрежните морски води към плана за управление на района.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „Крайбрежни морски води“ са водите, намиращи се между бреговата линия и линията, всяка точка на която е на отстояние една морска миля от най-близката точка на изходната линия, от която се измерва широчината на териториалното море, като в устията на реките се разширява до границата на пресните води.
2. „Изходната линия“ е линията по смисъла на чл. 6 от Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България.
3. „Морска миля“ е равна на 1852 м.
4. „Екосистема“ е екологична единица (природно звено), състояща се от живи и неживи компоненти, които са взаимно свързани помежду си и функционират като едно цяло.
5. „Морски екосистеми“ са екосистемите в границите на морските води.
6. „Крайбрежни екосистеми“ са екосистемите в районите с крайбрежни морски води.

7. „Перспективно ползване“ е обосновано намерение, базирано на проучване и проект за бъдещо ползване на определен район.

§ 2. За курортен сезон се приема времето от 1 май до 15 октомври.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. След определяне на зоните за къпане или развъждане на черупкови организми в рамките на зона на съществуващо или перспективно ползване на водите показателите и нормите за качеството на тези крайбрежни морски води се определят съответно от приложенията към Наредбата за качеството на водите за къпане или Наредбата за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми.

§ 4. Определянето и утвърждаването на границите на районите на съществуващо и перспективно ползване на водите по чл. 5 се извършва в срок две години след обнародването на наредбата.

§ 5. Тази наредба се издава на основание чл. 135 от Закона за водите.

§ 6. Наредбата отменя Наредба № 8 от 1986 г. за показатели и норми за определяне качеството на крайбрежните морски води (ДВ, бр. 2 от 1987 г.).

Приложение към чл. 10

Показатели и норми за определяне качеството на крайбрежните морски води

№	Показатели	Единица мярка	Район на ползване	Пояс на санитарна охрана	Забележки
1	2	3	4	5	6
<i>А. Общофизични и неорганична химични показатели (обща физико-химични показатели)</i>					
1	Плаващи примеси		Отсъствие на необичайни за морската вода плаващи вещества и материали в повърхностния воден слой. Отсъствие на опалесценция от плаващи петна от нефтен и друг произход.	Отсъствие на необичайни за морската вода плаващи вещества и материали в повърхностния воден слой. Отсъствие на опалесценция от плаващи петна от нефтен и друг произход.	
2	Цвят		Естествен. Да не се отличава видимо от естествения обичаен цвят на морската вода.	Естествен. Да не се отличава видимо от естествения обичаен цвят на морската вода.	
3	Вкус и мирис		Естествен. Без неестествен за морската вода привкус и мирис..	Естествен. Без неестествен за морската вода привкус и мирис.	Хранителните продукта от морски произход да нямат страничен вкус и мирис.
4	Прозрачност Диск на Секки	m	2,0	2,0	
5	pH		6,5 - 9,0	6,5 - 9,0	
6	Азот амониен	mg/dm ³	0,1	0,1	
7	Азот нитритен	mg/dm ³	0,03	0,03	
8	Азот нитратен	mg/dm ³	1,5	1,5	
9	фосфор (общ)	mg/dm ³	0,1	0,1	
10	Токсичност		Не се допуска.	Не се допуска.	Да няма случаи на загиване или нарушаване жизнеспособността на морски хидробионти.
<i>Б. Общи показатели за органични замърсяващи вещества</i>					

11	Разтворен кислород	mg/dm ^{-"}	6,2 Не под 80% от насищането с кислород.	(1,2	
12	ВПК;	mg/dm ³	6,0	6,0	
13	Екстрахируеми вещества	mg/dm ³	0,15	0,20	
В. Показатели за органични вещества от промишлен произход					
14	Повърхностно актив-ни вещества (Анион-активни детергенти)	mg/dm ³	0,1	0,1	
15	феноли	mg/dm ³	0,005	0,005	
16	Нефт и нефтопродукти		Без видим филм на повърхността на водата и без мирис.	Без видим филм на повърхността на водата и без мирис.	
17	Пестициди (общо)	mg/dm ³	0,01	0,01	
Г. Биологични показатели					
18	Хлорофил „А" mg/dm ³		3,0	5,0	
19	Колиформи (общо)	нвч в 0,1 dm ³	1000	10000	Най-вероятно число (НВЧ) в 0,1 dm ³ при класически посевни методи.
20	фекадни колиформи	НВЧ в 0,1 dm ³	200	2000	Най-вероятно число (НВЧ) в 0,1 dm ³ при класически посевни методи.
21	Възбудители на чревни инфекциозни заболявания.	Бр/dm ³	Не се допускат.	Не се допускат.	
Д. Радиологични показатели					
22	Радиоактивност		Не трябва да се различава от естествения тип и ниво на радиоактивност за определената част от морската среда. Прилагат се нормите за радиационна защита, определени в българското законодателство.		
Е. Метали					
23	Желязо	mg/dm ³	0,1	0,1	
24	Кадмий	mg/dm ³	0,005	0,005	
25	Хром (общ)	mg/dm ³	0,1	0,1	
26	Никел	mg/dm ³	0,1	0,1	
27	Цинк	mg/dm ³	0,05	0,05	
28	Живак	mg/dm ³	0,001	0,001	
29	Арсен	mg/dm ³	0,05	0,05	
30	Олово	mg/dm ³	0,01	0,01	
31	Мед	mg/dm ³	0,03	6,03	

**Регионално движение
„Екоюгозапад“ - Благоевград**

Пощенска кутия 29

Благоевград 2700

България

Тел/Факс: (+ 359) 73 810 89

Website: <http://ecosw.dir.bg>

E-mail: ecosw@dir.bg

Очаквайте в следващият бюлетин:

НАРЕДБА № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти

НАРЕДБА № 9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели

НАРЕДБА № 10 от 3.07.2001 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване